

ÅRSREDOVISNING 2018

Afrikagruppernas årsredovisning 2018

Verksamhetsåret 1 januari 2018 – 31 december 2018

Organisationsnummer 802007-2446

Omslagsfoto: Flora Antonia Soares från Chapala har utbildats för att kunna lära ut UNAC:s projekt med ursprungliga fröer. Foto: Marja Wolpher

Innehållsförteckning

Ordförande och generalsekreterare har ordet	5
Verksamhetsberättelse	6-33
Förvaltningsberättelse	34-45
Flerårsöversikt i korthet	46
Resultaträkning	47
Balansräkning	48-49
Noter	49-55
Styrelsens underskrifter	57
Revisionsberättelse	58-59

Workshop i deltagande kommunikation i Maputo.
Foto: Linda Nyström

”Ett steg närmare de vars rättigheter vi arbetar för”

Afrikagrupperna har under 2018 arbetat intensivt med fokus på mat, mark och fröer, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) samt mänskliga rättigheter.

Året inleddes dramatiskt i Sydafrika med att Jacob Zuma lämnade presidentposten och ersattes av Cyril Ramaphosa, detta efter årtal av anklagelser om brott, korruption och jäv. I Zimbabwe skulle det också visa sig vara många politiska utmaningar kvar, trots den nye presidenten Emmerson Mnangagwas utfästelser då han tillträdde i slutet av 2017. En mångdubblad skatt på bränsle, osäkerhet kring tillgång till livsmedel i mataffärer, finansiell instabilitet med dubbla valutor och oberäknliga nedsläckningar av internet är bara några av exemplen från Zimbabwe 2018 som skapade stor orolighet med demonstrationer och upprop från folket och militärt svar i form av våld och hot om våld. Under året som gått har Afrikagrupperna därför arbetat intensivt för att stötta våra partners i Zimbabwe och stärka de mänskliga rättigheterna i landet. Vi arbetade även intensivt med partners i Namibia, Angola och Moçambique samt för ett fritt Västsahara. Vi uttalade oss också i samband med de under året intensifierade hoten mot HBTQI-personers rättigheter i Tanzania.

För Afrikagrupperna var 2018 första året med den nya organisationsstruktur som ska effektivisera det interna arbetet och samtidigt öka möjligheterna att nå ut bredare. Den ökade externa kommunikationen och synligheten var en tydlig effekt under året. Afrikagrupperna lanserade också en stor kampanj med fokus på lokala fröer och mobilisering mot de multinationella bolag som tar patent på fröer och hotar småbrukares rättigheter. Kampanjen – Fröaktionen – har bland annat genererat en rapport som ger bra

insikt och kunskapsunderlag samt en digital mobilisering med nära 8000 namnunderskrifter.

Under året har också arbetet med deltagande kommunikation tagit fart. Vårt mål är att komma närmare de vars rättigheter vi arbetar för. Detta har vi bland annat gjort genom att bilderna i Fröaktionen är tagna av bönder i Moçambique. Under året har texter i Agera också skrivits av bönderna själva. Vår ambition är att utveckla detta vidare tillsammans med våra partnerorganisationer.

Kampen för förändring av världens orättvisa maktstrukturer är grunden i Afrikagruppernas verksamhet. Runt om i Sverige har det under året pågått ett stort antal aktiviteter och arrangemang genomförda av Afrikagruppernas lokalgrupper, medlemmar och aktivister; för både södra Afrika och ett fritt Västsahara. Allt med syftet att uppnå Afrikagruppernas vision om en rättvis värld. Ett stort tack till alla er och även givare, förtroendevalda och personal för era gedigna insatser och er solidaritet! Det spännande och utmanande Afrikagrupsåret 2018 hade inte varit möjligt utan er!

Med solidariska hälsningar,

Nike Dahlskog
ordförande

Louise Lindfors
generalsekreterare

Verksamhetsberättelse

Afrikagrupperna arbetar med långsiktigt förändringsarbete

Afrikagrupperna är en solidaritetsorganisation och vår vision är en rättvis värld. Vi agerar i solidaritet med de människor som kämpar mot fattigdom och orättvisor genom att belysa och sträva efter att förändra orsakerna till ojämlikhet i det globala ekonomiska systemet. I detta arbete är Afrikagruppernas partnerorganisationer viktiga aktörer. Afrikagrupperna är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden medlemsorganisation med huvudkontor i Stockholm.

Organisationen har sitt ursprung i solidaritetsrörelsen i Sverige i slutet av 60-talet, både genom sitt stöd till befrielseströrelserna i södra Afrika och genom att vara en stark kraft i kampen mot apartheid i Sydafrika. I dag är Afrikagrupperna verksamma i fem länder i södra Afrika: Angola, Moçambique, Namibia, Sydafrika och Zimbabwe. I dessa länder är resursfördelningen mycket ojämn, fattigdomen utbredd, och

hiv-prevalensen är bland den högsta i världen. Civilsamhället står inför stora utmaningar och utrymmet för civilsamhällesorganisationers möjlighet att verka krymper i stora delar av världen, så också i södra Afrika.

Tillsammans med partnerorganisationer i södra Afrika har Afrikagrupperna i mer än 45 år arbetat för och i området. En lika viktig del av Afrikagruppernas verksamhet sker i Sverige genom insamling, information och påverkan.

Belyser orsaken till fattigdom

Afrikagrupperna vill belysa orsaken till fattigdom och orättvis fördelning av makt och resurser snarare än att lindra symptomen. Av den anledningen arbetar inte Afrikagrupperna med välgörenhet utan med långsiktigt förändringsarbete. Solidaritet är Afrikagruppernas ledord i vår syn på samhället och i allt arbete vi utför.

Vi utgår från människors rätt till inflytande och att själva bestämma över sina liv samt att det är statens skyldighet att tillgodose denna rätt. Partnerskap och ömsesidig respekt i relationen mellan människor och organisationer är för oss ett grundläggande förhållningssätt, liksom jämställdhet samt hushållning med jordens resurser.

I Afrikagruppernas stadgar finns ändamålet med vår verksamhet beskriven: "Afrikagrupperna arbetar för att belysa de globala orättvisorna och påverka de strukturer som skapar den skeva fördelningen av resurser och rättigheter. Afrikagrupperna arbetar i solidaritet och partnerskap, i södra Afrika och i Sverige, för att förändra dessa strukturer och skapa en rättvis värld."

Allt arbete som Afrikagrupperna och våra partnerorganisationer genomför bidrar till detta ändamål.

Rättighetsperspektiv och ökad jämställdhet

Samtliga av de partnerorganisationer som Afrikagrupperna stödjer (2018 gav vi finansiellt stöd till 31 organisationer, nätverk eller rörelser) är verksamma inom ett eller flera av våra tematiska områden. I vårt val av samarbeten är vi noga med att partnerorganisationens arbete ska ha ett rättighetsperspektiv, bidra till ökad jämställdhet samt att de ska ha en vilja och kapacitet att verka för förändring. Målgrupper för våra partnerorganisationer är i första hand människor som lever i fattigdom och marginalisering. Rättighetsperspektivet syftar till att ge människor kunskap och möjligheter att förändra sin situation och kräva sin rätt.

Vårt arbete i södra Afrika är tydligt kopplat till vårt insamlings-, informations- och påverkansarbete i Sverige. Beslut som fattas i Sverige och EU påverkar människor i södra Afrika. Vi lever i ett globalt system som kräver förändring och engagemang i Sverige likväl som i EU eller södra Afrika. Afrikagruppernas verksamhet finansieras till största delen av medel från Sida där vi bidrar med en egeninsats på 10 procent. Vi har under 2018 också beviljats medel från Fredsmiljonen samt Universitets- och Högskolerådet. En del av vår verksamhet finansieras helt av egna insamlade medel. ■

Afrikagrupperna - en medlemsorganisation

Afrikagruppernas verksamhet styrs av dess medlemmar, medlemsorganisationer, årsmöte och styrelse. Styrelsen har också ett verkställande utskott som är aktivt mellan styrelsemötena. Organisationens löpande arbete leds av en generalsekreterare utsedd av styrelsen.

Ideellt arbete utförs på olika nivåer i organisationen, dels i form av förtroendevalda i styrelse, styrelseutskott och arbetsgrupper och dels i form av aktivism lokalt av våra medlemmar och lokalgrupper. I samband med vissa kampanjer har särskilda kampanjgrupper bildats som också arbetar ideellt. Vi har ibland även kontorsvolontärer på vårt kontor i Stockholm. Resultatet av det ideella arbetet är betydande såväl ekonomiskt som arbetsmässigt för att uppnå Afrikagruppernas mål.

Vid utgången av 2018 hade Afrikagrupperna 2428 enskilda medlemmar samt nio medlemsorganisationer¹ och 10 lokala Afrikagrupper². Några av våra medlemsorganisationer och lokala Afrikagrupper är också stödgrupper som bidrar till Södra Afrika-insamlingen. Medlemmarnas kunskap, engagemang och solidaritet är ryggraden i Afrikagruppernas verksamhet. Under 2018 genomfördes aktiviteter runt om i landet i syfte att sprida vårt budskap, påverka för förändring och att samla in pengar.

1 Praktisk Solidaritet, Vänsterpartiet Sölvesborg, BOTSFA, Stiftelsen Brödet och Fiskarna, Emmaus Björkå i Göteborg, Vänsterpartiet, Emmaus Fredriksdal, Emmaus Stockholm, Svenska Västsaharakommittén

2 Falun, Gävle, Göteborg, Linköping, Malmö/Lund, Stockholm, Täby, Uppsala, Ådalen och Örebro

Sverige

Västсахара

Angola

Namibia

Moçambique

Zimbabwe

Sydafrika

Jorden är stor men vi ryms på samma bild. Vi arbetar för att minska det upplevda avståndet mellan Sverige och de vi arbetar med och för. Foto: NASA Earth Observatory

Afrikagruppernas verksamhet och resultat 2018

2018 var andra året för att genomföra den verksamhet vi har bestämt i vår strategi och verksamhetsplan för 2017–2021. I denna är rättvis fördelning av makt och rättvis fördelning av resurser de genomgripande teman som ligger till grund för de övergripande mål vi har satt upp för perioden.

Allt vårt arbete har en feministisk inriktning med fokus på stöd till rörelser, mobilisering och deltagande kommunikation. Detta görs inom områdena sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter; mat, mark och naturresurser; samt arbets- och levnadsvillkor. Genom stöd till 31 organisationer, nätverk och rörelser samt vårt arbete med insamling, påverkan och information i Sverige jobbar Afrikagrupperna för att uppnå våra övergripande mål. ■

Afrikagruppernas övergripande mål

Rättvis fördelning av makt

- Ökad makt för kvinnor att fatta beslut om naturresurser och hur de används
- Minskade negativa effekter orsakade av utvinning av naturresurser för kvinnor
- Ökad respekt för att sexuella och reproduktiva rättigheter uppfylls och skyddas
- Ett fritt Västsahara

Rättvis fördelning av resurser

- En högre andel av vinsten från naturresurser gynnar kvinnor lokalt
- Kvinnors rättigheter till hållbar jordbruksproduktion av eget val har ökat
- Mer rättvis/jämlig fördelning i hela leverantörskedjan inom jordbruksproduktion
- Förbättrade löner och arbetsförhållanden för hemsjukvårdare och lantarbetare
- Förbättrad tillgång till hiv- och SRHR-relaterad samhällsservice, med särskilt fokus på ungdomar

Möte med Women's Leadership Centre i Capriviregionen i Namibia. Foto: Linda Nyström

Afrikagrupperna utvecklar det feministiska arbetet

En mycket viktig del i Afrikagruppernas strategi är vår feministiska utgångspunkt. Genom egna workshops har Afrikagrupperna utvecklat en inkluderande feministisk grund att stå på i arbetet framåt. Detta arbete har också givit organisationen ökad insikt i den feministiska rörelsens historia globalt och i södra Afrika där feminism är nyckeln i kampen mot förtryck, patriarkat och rätten till frihet. Detta synsätt spänner över alla de områden som vi och våra partnerorganisationer verkar inom.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Våra partnerorganisationer som verkar inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) arbetar för allas rätt till sin kropp. Där ingår bland annat rätten till sexualundervisning, preventivmedel och rätten till säker abort. Det inkluderar också ökad tillgång till prevention

och behandling av hiv samt ökad medvetenhet och möjlighet att arbeta mot stigmatisering av människor som lever med hiv. Våra partnerorganisationer och deras målgrupper, liksom Afrikagrupperna och våra målgrupper i Sverige ställer krav på och verkar för ökad tillgång till SRHR. Vi strävar även efter att förståelsen för sambanden mellan makt, genus och sexualitet och hur dessa påverkar utvecklingen i stort ska öka.

ADRA redo när Angola lyfter våld mot kvinnor

I Angola har viss förändring skett till det bättre sedan landet fick en ny president 2017. Bland annat har regeringen tagit fram strategier för att motverka våld mot kvinnor. Detta har partnerorganisationen ADRA tagit vara på och under året arrangerade de flera olika workshops och radio-debatter. De handlade bland annat om kvinnligt ledarskap samt runda-bordssamtal kring den allmänna statsbudgeten ur ett jämställdhetsperspektiv.

Under två debatter i Benguela om könsdiskriminering behandlades frågor som kvinnliga ledare och traditionella ledare kopplat till könsbaserat våld på landsbygden: sociala traditioner som kränker kvinnors rättigheter (tidiga äktenskap, könsstympning och incest) samt den politik och lagstiftning som finns på plats för att bekämpa våld mot kvinnor och flickor. Totalt deltog 286 personer i dessa två debatter varav 175 var kvinnor. Deltagare var medlemmar av föreningar och kooperativ, företrädare för offentliga institutioner, representanter från kyrkor och akademiker från kommunerna Cubal, Ganda och Benguela.

Debatterna har i sin tur redan givit resultat. Från Ganda kan ADRA rapportera att de sett en förändring under året där fler kvinnor deltar i det offentliga rummet, varav flera innehar ledande positioner i sina lokalsamhällen. Det bör noteras att kvinnor av kulturella skäl inte har någon praxis att diskutera sexualitet offentligt eftersom problemen är relaterade till deras personliga liv och familjeliv.

WLC ny partnerorganisation

Women's Leadership Centre är sedan 2018 en ny partnerorganisation till Afrikagrupperna. De arbetar med att främja kvinnors rättigheter i Namibia. Arbetet tar avstamp i feministiska värden och genom att publicera personliga historier, föra dialog kring och synliggöra kvinnors narrativ skapar de motståndskraft, morgondagens ledare och självförtroende hos kvinnor i utsatta delar av landet. WLC fokuserar på att ge människor, främst kvinnor, en röst genom skrivkurser, poesi, teaterproduktioner, workshops och andra kreativa uttrycksätt där det personliga alltid får vara politiskt.

WLC arbetar outtröttligt med att påverka makthavare och lagstiftning, avstigmatisera vad kvinnor i Namibia tvingats gå igenom, och stöttar kvinnor med traumatiserande erfarenheter. En viktig del i arbetet är att informera kvinnor, civilsamhället, män och pojkar, traditionella ledare, lärare, poliser, sjukvårdspersonal med flera om de faror som patriarkala normer för med sig. Women's Leadership Centres ihärdiga arbete för kvinnors rättigheter i Namibia är därför en viktig kraft i en feministisk mobilisering.

Ondjango Feminista leder den feministiska kampen i Angola

Under året inledde vi ett nytt samarbete med den angolanska rörelsen Ondjango Feminista. Med stöd av Afrikagrupperna kunde Ondjango i november organisera en fem dagar lång feministisk skola i Luanda.

Initiativet syftade till att förbättra deltagarnas förståelse för feministiska teorier samt deras relevans och bidrag till social rättvisa i Angola. De feministiska teorierna och koncepten ämnade att underlätta förståelsen av strukturerna av förtryck och makt samt hur ett feministiskt ledarskap ska kunna ta Angola framåt.

En viktig aspekt som lyftes under workshopen var att det saknas kvinnor, och då främst svarta kvinnor, i vår historiebeteckning. Ämnet lyftes under ett av passen med utgångsläget i frågan: vem skriver historien? Betydelsen av forskning, översättning, att skriva analyser och dela innehåll från svarta, och då främst afrikanska kvinnor, är utan tvekan ett första steg för att skriva Ondjangos, och Angolas, egna feministiska historia.

Det faktum att Ondjango lyfter debatten om förtryck och maktstrukturer bidrar till att förändra debattklimatet samtidigt som det ger utrymme för den feministiska rörelsen i landet. Detta sker dock samtidigt som nivåerna av våld i hemmet ökar. Positiv förändring och bakslag går med andra ord hand i hand, precis som på många platser i världen. Ett exempel på en positiv och glädjande förändring var att Angola i januari 2019 röstade ja till att avkriminalisera samkönade äktenskap efter en lång debatt under 2018. ■

Foto: Linda Nyström

Berithar på Women's Leadership Centre arbetar med att motverka skadliga kulturella riter

Berithar Sitali-Mapenzi bor i Katima Mulilo och arbetar med att utbilda flickor och unga kvinnor om deras rättigheter.

Katima Mulilo ligger i Caprivi i Zambeziregionen i norra Namibia, en landremsa inklämd mellan Angola, Zambia, Zimbabwe och Botswana. Hiv-prevalensen bland unga kvinnor i området är hög. I motsats till resten av Namibia ökar här antalet hiv-positiva i denna grupp och ligger på en bra bit över 40 procent. Det var under Berithars första resa till Windhoek som hon insåg att lokala traditioner kunde ha något med detta att göra.

Berithar besöker olika samhällen för att diskutera och ha öppna möten med män, kvinnor och barn i alla åldrar om ämnen som relaterar till Sikenge, en ritual som sker i samband med kvinnans första menstruation. Kvinnor isoleras då under en tid tillsammans med äldre kvinnor från samhället där syftet är att lära sig sin roll och visa respekt för sin man och äldre familjemedlemmar. Under den ceremoniella perioden finns också en tradition av att skära i kvinnors hud för att skapa ärrbildningar, något som ska attrahera män under sex.

Berithar Sitali-Mapenzi beskriver riterna som skadliga inslag i en annars sprudlande kultur.

– Många av kvinnorna träffar äldre män och vi har flertalet kulturella inslag som skadar dem. Några av dem är Malobolo vilket är hemgift, vi

har en sed där en bror ärver sin avlidne brors änka och vi har Kuomisa busali – torrt sex, förklarar Berithar.

Under mötena öppnar Berithar upp för frågor och diskussion där hon besvarar frågor kring polygami, våldtäkt, hemgift, torrt sex och fler känsliga ämnen och ofta är det väldigt högt i tak i diskussionerna.

Flertalet av dessa skadliga kulturella riter strider mot namibisk lagstiftning och de internationella konventioner som Namibia har skrivit under.

– Vi vill inte förändra vår kultur, vi vill bara uppmärksamma lokalsamhällena här på dessa riter, som skadar mer än de bidrar till vår kultur. Vi arbetar också aktivt med att informera om hur vissa av dessa riter kränker de mänskliga rättigheterna, förklarar Berithar.

Det enträgna arbetet som Berithar och andra aktivister genomför med att besöka olika samhällen ger resultat. Berithar har varit aktiv sedan 2012 och tycker sig se en stor skillnad.

– Vi har kommit långt i de samhällen där vi arbetar, men jag önskar att vi kunde bli fler och arbeta på fler ställen. På så sätt skulle vi också kunna påverka våra politiker kring vad som händer i vårt land här och nu, berättar Berithar och avslutar:

– Vi måste prioritera våra mänskliga rättigheter före traditionella kulturella riter. ■

SRHR och feminism – påverkan i regionen

Under 2017 anordnade Afrikagrupperna ett möte i Maputo tillsammans med vår partnerorganisation AMODEFA med fokus på effekterna av Mexico city-policyn, ofta kallad gag-rule. Syftet med mötet var att öka kunskapen om den nya policyn, tillsammans analysera situationen, mobilisera stöd till drabbade organisationer samt att blicka framåt. Deltagare konstaterade att policyn orsakat sprickor i civilsamhället där vissa organisationer accepterar de nya spelreglerna och andra inte. En av de viktigaste insikterna från mötet är att civilsamhället måste stå enade, tillsammans mot en policy som inskränker de mänskliga rättigheterna.

För att följa upp mötet 2017 bjöd Afrikagrupperna under 2018 in till en tre dagar lång uppföljningsworkshop i East London i Sydafrika. Samtliga organisationer vi samarbetar med och som jobbar med SRHR-frågor direkt eller indirekt var inbjudna. Deltagandet var stort med representanter från namibiska Nappa, WLC och Positive Vibes, zimbabwiska FACT, Katswe Sista-hood, Woza och Gapwuz, sydafrikanska SPP och Wellness Foundation, moçambikiska AMODEFA och UNDE samt Rural Women's Assembly, JASS, WOMIN och LVC som verkar regionalt.

Syftet var att, i tider av växande populism och krympande utrymme för rättighetsbaserat arbete, träffas och dela erfarenheter mellan olika kontexter och länder. Plattformar som dessa ger unik möjlighet både till kompetens- och kapacitetsutveckling, men också en möjlighet att lyfta personliga erfarenheter i en säker miljö.

Förutom att detta är viktigt för att stärka de aktivister som ofta är utsatta bidrog workshopen till nya potentiella nätverk och samarbeten. Detta är viktiga komponenter i bygget av den feministiska rörelsen i södra Afrika.

Utvärderingen visade på en enad bild av att vi ska fortsätta att arbeta på detta sätt tillsammans med våra partnerorganisationer och aktivister. Utrymmen där vi kan fortsätta att diskutera och dela kunskaper om feminism och SRHR är mycket viktiga. Både fysiska och virtuella plattformar efterfrågades. Det finns också en önskan till fördjupning inom olika delar inom SRHR så som reproduktiv hälsa och aborter; prostitution, re-

ligiös fundamentalism och skadliga traditioner. Deltagarna blev utmanade i sina föreställningar och stärkta i sin aktivism samt uttryckte att de kommer att ha mycket nytta av det de fick med sig från workshopen: "This space was incredible in ways I cannot begin to describe. I'm leaving this conference as a new woman" och "We got the tools to fall in love with feminism" var några kommentarer.

Dessa erfarenheter och idéer tar vi med oss i planeringen framåt och stärker oss i övertygelsen om att Afrikagrupperna har en viktig roll att spela när det gäller att fånga upp och knyta samman rörelser och skapa plattformar oavsett arbetsområde. Viktigt är att partnerorganisationerna äger agendan om hur detta ska tas vidare.

Påverkan i Sverige

Afrikagrupperna har under året arbetat med lobbyarbete i Sverige och Europa genom Concords jämställdhetsarbetsgrupp. Fokus har legat på att ställa krav på partier att prioritera och praktiskt implementera en feministisk utrikespolitik. Inför valet 2018 författade gruppen rapporten "Civilsamhällets deklaration för en feministisk utrikespolitik", signerad av 18 civilsamhällsorganisationer. Vidare har arbetet fokuserat på problem- och omvärldsanalys för SRHR (i Sverige och globalt) och dialog med Sida och kring jämställdhetsstrategier inom utvecklingssamarbetet. ■

SRHR-arbetet bidrar till våra mål:

Rättvis fördelning av makt

- Ökad respekt för att sexuella och reproduktiva rättigheter uppfylls och skyddas

Rättvis fördelning av resurser

- Förbättrad tillgång till hiv- och SRHR-relaterad samhällsservice, med särskilt fokus på ungdomar

Minskat demokratiskt utrymme för det civila samhället

Under 2018 var Afrikagrupperna en av organisationerna bakom framtagandet av Concords rapport "Tag Plats". I rapporten visas hur det demokratiska utrymmet för det civila samhället krymper i stora delar av världen. Rapporten innehåller också rekommendationer kring vad UD, ambassader, Sida och civilsamhällesorganisationer själva kan göra för att motverka detta.

Exempel på och vittnesmål om krympande utrymme finns det gott om hos våra partnerorganisationer. De vittnar om lagändringar som försvårar aktivisters arbete så som digital övervakning, krav på registrering för att kunna genomföra vissa aktiviteter och tillgång till globala arenor samt hårda krav som ställs vid mottagande av utländsk finansiering. Till det kommer att många lokala samhällen också är splittrade med interna hot då investerare utlovar arbetstillfällen som så väl behövs.

Förutom att aktivister utsätts för regelrätta hot avskräcker detta också aktivister och organisationer från att agera. Detta är synligast när det gäller mark och naturresurser där stora investeringar står på spel. Men det är också ett reellt hot för många SRHR-organisationer.

Både i Moçambique och i Sydafrika kan vi se att brotten mot mänskliga rättigheter ökar. De som drabbas hårdast är de som påverkas av företag som exploaterar naturresurser så som kol, olja och gas. De mest utsatta är kvinnor när familjer tvingas flytta till nya områden där det oftast inte finns tillgång till den mest basala servicen. Speciellt runt gruvområdena är kvinnor och flickor extra utsatta med ökad risk för våldtäkt. Det är också i dessa områden som hiv sprids mest. Detta till trots ökar militariseringen i dessa områden som skydd för investeringar-

na och inte som skydd för folket. Aktivister och journalister lever under ständiga hot. Aktivister övervakas och utrymmet för enskilda aktivister och organisationer att verka och agera krymper.

Ett skakigt Zimbabwe

Zimbabwe inledde 2018 med en befolkning som hoppades att decennier av förtryck var till ända och en ny president skulle väljas genom demokratiska val. Tidpunkten för val var länge oklar och valet innebar en maktdemonstration av president Emmerson Mnangagwa som både genom sin tid som interimspresident och under valet var starkt uppbackad av militären. Kraftigt höjda bensinpriser och dubbla skatter på transaktioner har prövat tålamodet hos den redan hårt ansatta befolkningen vilket ledde till upplopp och protester som slagits tillbaka med kraft.

Våldet mot kvinnor i Zimbabwe har i samband med den ekonomiska krisen trappats upp och uppgifter om systematiska våldtäkter, attacker mot människors hem och sexuella trakasserier från militären och polis har avslöjats. Kvinnor uppmanas att rapportera våldtäktsbrott till polisen – instansen som själva i många fall utövat våldet. Detta är en ond cirkel av makt som måste brytas genom påtryckningar från nationella krafter och internationella organisationer.

Många organisationer har haft svårt att överleva den finansiella kris som länge ansatt landet, däribland några av Afrikagruppernas partnerorganisationer. Under 2018 har Afrikagrupperna undersökt möjligheterna att starta upp nya samarbeten i Zimbabwe, men både den politiska och ekonomiska situationen i Zimbabwe gör detta både svårt och riskfyllt. Vi har därför inte kunnat gå vidare med de tänka samarbeten vi påbörjat i den form vi tänkt oss. Vi undersöker i stället andra möjligheter för att ge stöd till ett stärkt ci-

vilsamhälle i Zimbabwe. Afrikagrupperna är fast beslutna att fortsätta stödja de viktiga krafter i landet som kämpar för en politisk förändring.

Positiv förändring för civilsamhället i Angola

I Angola, där det sedan lång tid varit omöjligt att öppet kritisera den sittande presidenten och den förda politiken, har vi kunnat se en hel del förbättringar sedan landet fick en ny president 2017. Dialogmöten med civilsamhällesorganisationer har arrangerats där bland annat vår partnerorganisation ADRA har bjudits in att diskutera kvaliteten på utbildning, hälsa och jordbruk. Detta är en anmärkningsvärd händelse i landets historia då den tidigare regeringen gjorde det mycket svårt för organisationer att uttrycka kritik.

En annan notabel händelse var en marsch mot våld mot kvinnor. Marschen (stödd av Ondjango Feminista och ADRA) leddes av kvinnliga aktivister och syftade till att kräva ett slut på det höga antalet fall av våld mot och mord på kvinnor som inträffade under de sista månaderna 2018 i Angola. Marschen välkomnades och stöddes av både organisationer och regeringsrepresentanter.

Afrikagrupperna som möjliggörare

I de miljöer där Afrikagrupperna verkar är vår allra viktigaste uppgift att vara en motvikt och möjliggöra för civilsamhället att verka oavsett om det sker genom etablerade organisationer, rörelser eller enskilda aktivister. Vår roll som svensk civilsamhällesorganisation och givare är därför att fortsätta belysa de orsaker som ligger bakom orättvisor och förtryck. Det är också med detta i åtanke som vi väljer att ge kärnstöd, det vill säga stöd till organisationernas hela verksamhet, så långt det är möjligt. Detta ger organisationer makten att själva sätta agendan och på så sätt stärka det civila samhället. Detta ställer också krav på oss att bidra till att stärka organisationernas institutionella kapacitet.

Som en del i detta bjöds en stor del av partnergruppen in till en workshop i Namibia för att fortsätta den diskussion vi påbörjat 2016 kring erfarenheter och utmaningar inom finansiering och revision. Denna gång lade vi extra fokus

på revision och cashflow. Under mötet deltog förutom relevant personal i Johannesburg också Afrikagruppernas ekonomichef och verksamhetschef samt controller och ekonom från Stockholmskontoret. ■

Kvinnors utsatthet inom branschen

I slutet av 2017 uppdagades ett fall av sexuella trakasserier som involverade en anställd hos en av våra partnerorganisationer. Organisationen i fråga visade tydligt att de har en nolltolerans mot all form av könsbaserat våld och trakasserier liknande de som begåtts av den anställda. Efter direkta åtgärder mot den anställda har organisationen, med stöd från Afrikagrupperna, arbetat vidare med dessa frågor.

Man har konstaterat att detta inte är ovanligt inom organisationsvärlden och sett till att alla anställda inom organisationen fått utbildning i frågan, var gränser går och hur man ska agera i olika situationer. Man har också lyft fram ett kristelefonnummer till organisationen Rape Crisis, där incidenter kan rapporteras anonymt och spridit detta till medlemmar i de lokalsamhällen där man verkar. Parallellt med detta ser den berörda organisationen över sina riktlinjer med stöd från organisationen Rape Crisis.

Afrikagrupperna tillsammans med partnerorganisationen i fråga använder denna händelse som en möjlighet att belysa kvinnors utsatthet inom branschen och för att hitta verktyg till att bemöta de risker som finns på ett effektivt sätt. ■

Zifikile Majali var tidigare hemsjukvårdare men arbetar nu som undersköterska. Foto: Mitra Mäki

Organisationer och rörelser som gör skillnad

Hemsjukvårdare – att erkänna ett "kvinnoyrke"

Afrikagrupperna har i många år gett stöd till och skapat plattformar för mobiliseringen av hemsjukvårdare framförallt i Sydafrika och i Zimbabwe. För att bättre kunna förstå dynamiken i en rörelse, följa förändringar samt identifiera och dokumentera de framgångar som gjorts har Afrikagrupperna genomfört en deltagande uppföljnings- och undersökningsprocess av hemsjukvårdares verklighet utifrån ett feministiskt perspektiv. I ett första skede har vi låtit intervjua hemsjukvårdare i Sydafrika och följt processen där.

I Sydafrika finns 54 000 av regeringen registrerade hemsjukvårdare, men de faktiska siffrorna är mycket större än så. Hemsjukvårdaren är oftast en lokal aktivist eller en person med ambitioner att bli sjuksköterska eller på annat sätt bli anställd inom vårdsektorn. Ersättningen är mycket låg och ofta utgår ingen ersättning

alls. Eftersom hemsjukvårdaren oftast är verksam i sin egen by är det väldigt svårt att kliva ur sin roll. Det finns höga förväntningar på att de ska vara tillgängliga dygnet runt och utsattheten är mycket stor då de utför sitt arbete i människors hem.

Den översyn Afrikagrupperna har genomfört lyfter tydligt fram hur hemsjukvårdare inte värdesätts av samhället, samtidigt som de är en nyckelfunktion för den primära hälsovården.

Översynen är också ett viktigt komplement till den akademiska litteraturen kring primär hälsovård. Det finns i dag ingenting skrivet i ämnet utifrån hemsjukvårdarens eget perspektiv, där egna berättelser och upplevelser om utsatthet lyfts fram.

Framåt planerar vi att göra samma sak i Zimbabwe och Moçambique, där vi också samarbetar med organisationer kopplade till hemsjukvårdare. Det finns en efterfrågan från Care Worker Forum/Summit att stöd ska ges direkt till

rörelsen och inte via Wellness Foundation som kanaliserat medlen fram till nu. Det finns också möjlighet att länka denna rörelse med hemsjukvårdare till de andra rörelser och plattformar som ges stöd av Afrikagrupperna. På så sätt kan olika kamper länkas samman, stötta och inspirera varandra.

De lärdomar vi har dragit i samband med denna översyn och av samtal med nyckelpersoner i rörelsen tar vi med oss vidare in i de diskussioner vi för kring vilka roller olika aktörer har. Hur ger vi som organisation och givare bäst stöd för att målgruppen ska gynnas? Ska detta ske via en etablerad organisation på plats eller är det bättre om stödet går direkt till rörelsen? Och hur ser i så fall ett bra stöd ut när det inte finns några uppbyggda strukturer? Detta är frågor Afrikagrupperna tar med sig framåt.

Matsuveränitet och bonderörelsen UNAC

En stor utmaning för Afrikagrupperna och flertalet av våra partnerorganisationer är att påverka politiken för att den ska gynna småskaliga bönder. Detta för att öka deras möjligheter att göra egna val när det gäller odling och att kunna tjäna pengar på sin produktion.

Storskaliga investeringar ligger ofta högst på den politiska agendan och agroekologisk odling missgynnas ofta av regeringar på bekostnad av mark, vatten, skogar, kuster, sjöbäddar med mera. Afrikagruppernas moçambikiska partnerorganisation UNAC arbetar hårt för att motverka detta och driver frågan om matsuveränitet – rätten till och möjligheten att själv bestämma över matproduktionen.

I en jordbrukscykel är fröer den första insatsen och mångfalden av fröer är central för en hållbar utveckling. I regionen fokuserar nu många länder på harmonisering av frölagarna. Denna harmonisering kommer att göra det svårare för småskaliga bönder att spara och dela sin egna lokala fröer, vilket påverkar de möjligheter bönderna har att själva välja hur och vad de vill odla.

Under 2018 deltog UNAC i ett regionalt seminarium i Zambias huvudstad Lusaka. Mötet handlade om dessa harmoniseringssystem och syftade till att sprida kunskap om de viktigaste

effekterna av regionala protokoll och förordningar gällande skydd av växtsorter och vilken effekt de kan ha på lokala och traditionella odlingsystem. Denna kunskap används sedan till att påverka respektive lands regeringar på olika nivåer, vilket sker genom bland annat UNAC.

I Moçambique deltog runt 100 medlemmar i de konferenser om mark och frö som UNAC ordnade under temat "Land: mitt liv, min framtid". Konferenserna ägde rum i tre provinser: Nampula i norr, centralt belägna Manica och Inhambane i söder. Konferensernas syfte var att förbereda UNAC:s medlemmar på en process för att få regeringen att dra tillbaka den landpolicy som lanserades i slutet av 2017. I och med konferenserna står bönderna bättre rustade att försvara sina grundläggande rättigheter och har större möjligheter att påverka regeringens landsbygdspolitik.

UNAC utbildar också Rural Extension Promoters för att ge dess medlemmar praktisk kunskap om agroekologisk produktionsteknik, skörd och bevarande av olika sorters fröer. Detta sker bland annat i områdena Manica och Maputo.

Böcker som leder till försörjning

I Zimbabwe arbetar partnerorganisationen Africa Book Development Organization (ABDO) på ett liknande sätt tillsammans med lokalsamhällen. Även om fokuset inte ligger på agroekologisk odling och mark- och frö rättigheter specifikt, syftar Afrikagruppernas samarbete till ökad möjlighet till försörjning och egenmakt för kvinnor.

ABDO har genom sina studiecirklar och metoder för förändring bidragit till att lyfta kvinnors ställning i Chakari Mopani Park-området som ligger cirka 15 mil från Harare. På bara några år kan man se en stor förändring i området. I dag finns flera lokala initiativ och inkomstbringande verksamheter, drivna av och fokuserade på kvinnor.

Trots att det tog lång tid i början kunde ABDO konstatera att fler och fler kvinnor tog på sig ledarroller, bland annat när den nya skolan skulle byggas och när Women's Action Centre byggdes 2016-2018. Namnet Women's Action Centre valdes med avsikt för att uppmuntra kvinnor att aktivt delta i utvecklingen.

Foto: UNAC

”Mina föräldrar överlevde tack vare inhemska fröer”

Inês Fernando Matiquite är bosatt i Chitewe i distriktet Manica. Inês är bonde och medlem i Mufandaedza Association sedan 1993. Inês ägnade sig tidigare åt sömnad och hönsuppfödning men arbetar nu med jordbruk och boskapsskötsel.

Under sin tid som bonde har Inês aldrig använt hybridfröer eftersom hon växt upp med traditionella metoder vid odling av de lokala sorterna Chimanhika-majs och jordnöten Kasakawaira.

– Det är genom dessa traditionella metoder, vilka jag ärvt från mina föräldrar, som jag sparar och återanvänder fröer säsong efter säsong. Tack vare dem har jag aldrig någonsin behövt

använda köpta hybridfröer, säger Inês.

Chimanhikafröet förvaras i en traditionell lada på två och en halv meters höjd. Undersidan av ladan är en ugn vars rök förstärker fröet och gör det motståndskraftigt mot insekter.

De inhemska fröerna har många fördelar. De är inte bara lättskötta utan är också billiga, motstår skadedjur och sjukdomar och är mer produktiva. Majsmjölet innehåller i slutändan mer näring än många andra typer av majs.

– Mina föräldrar överlevde tack vare inhemska fröer, som de kunde hålla i sina lador i många år utan att försämrats, och utan att behöva köpa fröer från butiker. ■

The Tashinga Women Action Centre

Tashinga Women Action Center utvecklas snabbt till att bli epicentret för utveckling av Chakari Rural District. Det har varit en lång och stärkande resa för varje medlem både individuellt och kollektivt där "herstories" lyfts i Zimbabwe.

De 85 kvinnorna (och en handfull män) bildade en rörelse som heter Tashinga Women Action Center Trust och dess registrering pågår. Centrets primära funktion är att skapa en plattform för kvinnor att diskutera de stora utmaningarna som kvinnor står inför och planera för vilka åtgärder man behöver vidta.

Women Action Center har fyra kontor, ett konferensrum, ett rum för bybanken, ett fullt utrustat kök och den butik där produktionen kommer att säljas. Konferensrummet används för både interna utbildningar och uthyrning mot en avgift. Ägarskapet är stort tack vare att medlemmarna direkt deltog i byggandet av centrumet. Kvinnorna och männen är engagerade i många olika typer av projekt, exempelvis kycklinguppfödning, grönsaksodling och sömnad.

Tashinga Women Action Center Trust erbjuder också en bybank där bymedlemmar kan spara pengar i en fond och nyttja ett mikrokreditsystem. Detta gör det möjligt för kvinnor att finansiera olika aktiviteter och planen är att ha sju affärsenheter som drivs av kvinnor.

Naturresurser, expropriering av mark, företag och mänskliga rättigheter

I Moçambique är vår partnerorganisation Justiça Ambiental en av de organisationer som hörs och syns mest kring frågor om mark och naturresurser, bland annat när det gäller kritik mot megaprojektet ProSavana. Det är ett samarbete mellan Brasilien, Japan och Moçambique och är ett av världens största jordbruksprojekt som bland annat syftar till att öka levnadsstandard och försörjningsmöjligheter för människor i stora delar av Moçambique. Problemen med projektet har dock visat sig vara stora och har lett till både landgrabbing och tvångsförflyttningar. Därför har Justiça Ambiental tillsammans med andra organisationer under lång tid drivit kampanjen "No to ProSavana" genom att organisera möten, analysera dokument och sprida

information. Justiça Ambiental och andra organisationer i kampanjen "No to ProSavana" har hittills lyckats stoppa eller försena projektet och bidragit till att människor i berörda lokalsamhällen har blivit medvetna om sina rättigheter och de effekter ProSavana skulle få för deras liv.

Under 2018 lämnade Justiça Ambiental in en officiell invändning mot projektet till JICA, Japanese International Cooperation Agency. Denna publicerades också på JICA:s webbsida. Med stöd från Afrikagrupperna hade Justiça Ambiental möjlighet att delta och föra fram kampanjens budskap i en fyra dagar lång konferens i Japan. Representanter från respektive lands regeringsdepartement, organisationer och investerare deltog i konferensen. Deltagarna inkvarterades på ett ställe som tack vare motstånd från japanska bönder kunnat räddas undan expropriering inom projektet.

Ett annat område som Justiça Ambiental noggrant bevakar är de gasfyndigheter som upptäckts i Cabo Delgado med påföljande expropriering av mark. Justiça Ambiental gjorde därför flera besök i områdena Metuge och Palma under 2018. I Palma-distriktet där gasprojektet är baserat identifierar och övervakar Justiça Ambiental de direkta effekterna av exproprieringen så som förflyttningar av byar. Detta görs både genom egna iakttagelser och vittnesmål från medlemmar i drabbade samhällen. En kort dokumentärfilm, "Broken Lives, Stolen Future", som bygger på dessa vittnesmål lanserades i december i Maputo, Palma och Pemba. I Pemba presenterades dokumentären i samarbete med Afrikagruppernas partnerorganisation UNAC. Genom samarbete med "Lawyer's Association" kan Justiça Ambiental erbjuda rättsligt stöd till de som drabbas av effekterna av exploateringsprojekt.

Amadiba Crisis Committee

Också Afrikagruppernas partnerorganisation WoMin är mycket aktiv i frågor som handlar om exploatering och expropriering av mark. WoMin har varit en av de drivande i utvecklandet av en regional kampanj för lokalsamhällens rätt att säga nej till exploatering på deras mark. Ett viktigt fall har varit Amadiba Crisis Committee som

organiserar lokalsamhället i Xolebeni i Sydafrika, där ett australienskt företag fått tillstånd att exploatera titanium. Amadiba Crisis Committee har drivit fallet i domstol, med argumentet att om en majoritet av lokalsamhället inte vill ha exploateringen så ska den inte bli av, och vann i november. Detta är ett möjligt prejudicerande utfall som kan få konsekvenser i Sydafrika och kringliggande länder i regionen.

I november arrangerade WoMin och en konstellation av organisationer "Thematic Social Forum on mining and extractivism economy" med över 300 deltagare från 28 afrikanska länder, och deltagare från Latinamerika, Asien och Europa. Där lyftes kampanjen "Right to Say No" vilken kopplades samman med den kampanj som pågår för ett bindande avtal för företag och mänskliga rättigheter på FN-nivå. WoMin och flera andra av Afrikagruppernas partnerorganisationer som Justiça Ambiental, Rural Women's Assembly och La via Campesina är drivande i kampanjen för ett bindande FN-fördrag för företag och mänskliga rättigheter. Under förhandlingarna i Genève var Justiça Ambiental på plats.

Afrikagrupperna och Swedwatch

Företag som säljer gruvutrustning har ett ansvar att hantera risker mot mänskliga rättigheter som kan kopplas till verksamheten hos de bolag som utrustningen säljs till. Den aspekten av företagsansvar stod i centrum när Swedwatch träffade gruvsamhällen i Marikana i Sydafrika i oktober.

Afrikagrupperna är medlemmar i och har en plats i styrelsen hos organisationen Swedwatch, som granskar svenska företagsinvesteringar. I februari 2018 publicerade Afrikagrupperna i samarbete med Swedwatch rapporten "Carrying the costs" som granskar företags ansvar för mänskliga rättigheter i kundrelationer och byggde på en fältstudie i Sydafrikas platinabälte – ett område vars invånare lever i utbredd fattigdom trots att de bor ovanpå en av världens mest värdefulla naturresurser. Rapporten var en uppföljning på rapporten "Platinautvinning med risker" från 2013.

I oktober var Swedwatch inbjudna av civilsamhällesnätverket Bua Mining Communities för att presentera rapporten och för att diskutera vad

som kommit fram i lokalsamhället Marikana, med representanter från olika gruvsamhällen.

– Den här rapporten hjälper oss att förstå hur svenska företag som förser platinumgruvindustrin med utrustning är kopplade till våra lokalsamhällens utmaningar. Undersökningar som denna kan stödja oss i att hantera de utmaningar vi står inför", sade Joseph Magobe, ordförande för lokalsamhället i Bua Mining till Swedwatch efter presentationen. ■

Rapporten "Carrying the costs" om platinautvinning i Sydafrika.

Stödet bidrar till våra mål:

Rättvis fördelning av makt

- Ökad makt för kvinnor att fatta beslut om naturresurser och hur de används
- Minskade negativa effekter orsakade av utvinning av naturresurser för kvinnor

Rättvis fördelning av resurser

- En högre andel av vinsten från naturresurser gynnar kvinnor lokalt
- Kvinnors rättigheter till hållbar jordbruksproduktion av eget val har ökat
- Mer rättvis/jämlig fördelning i hela leverantörskedjan inom jordbruksproduktion
- Förbättrade löner och arbetsförhållanden för hemsjukvårdare och lantarbetare

Nätverk och samarbeten

Afrikagrupperna arbetar både i nätverk och i samarbete med andra organisationer.

Vi är aktiva medlemmar inom **Swedwatch** där vi också har en plats i styrelsen. Genom Swedwatchs rapporter kan vi belysa olika frågor med svenska företagsintressen och de erfarenheter våra partnerorganisationer har av kränkningar mot mänskliga rättigheter.

Vi är också aktiva medlemmar i plattformen **Concord Sverige**, som granskar svensk och europeisk utrikespolitik, tillsammans med totalt 65 organisationer från det svenska civilsamhället. Afrikagrupperna är aktiva inom tre av Concords arbetsgrupper – jämställdhetsarbetsgruppen, arbetsgruppen för civic space och arbetsgruppen för företagande och mänskliga rättigheter. Afrikagrupperna är också med i nätverk för generalsekreterare, programchefer och controllers från Sidas ramorganisationer.

Nätverket **Makten över maten** samlar småbrukar-, solidaritets-, miljö- och människorättsorganisationer och skapar opinion för matsuveränitet och rätten till egen produktion och konsumtion av mat.

Varje år är vi också återkommande nominerande organisation till **Forum för Levande Historias** internationella pris för humanitära och demokratifrämjande insatser, Per Anger-priset. Utöver dessa samarbeten och nätverk är Afrikagrupperna medlemmar i samlingsorganisationernas branschorganisation, FRIL. ■

Witbank i Mpumalanga är ett tungt förorenat område i Sydafrika med över 700 kolgruvor. Foto: Agnes Nygren

THE FUTURE IS FEMALE FARMING

I södra Afrika pågår just nu en livsviktig kamp.

På ena sidan står kvinnliga småskaliga bönder som med hjälp av lokala fröer försörjer sina familjer utan att förgifta naturen. På andra sidan står intressen som vill göra det olagligt att använda lokala fröer för att istället sälja patenterade hybridfröer och kemiska bekämpningsmedel.

Vi kräver att Sverige står upp för hållbart småskaligt jordbruk och böndernas rätt att använda lokala fröer. Gå med i kampen och backa södra Afrikas kvinnliga bönder. Tillsammans kan vi skifta maktbalansen.

FRÖAKTIONEN
ETT INITIATIV AV AFRIKAGRUPPERNA

Foto: UNAC

Vi backar kvinnliga bönder genom deltagande kommunikation

Vi har under 2018 fortsatt att utveckla vår deltagande kommunikation tillsammans med våra partnerorganisationer.

Att jobba med deltagande metoder går i linje med Afrikagruppernas strategi för det internationella utvecklingssamarbetet, vår modell för partnersamarbete och våra grundläggande värderingar. Deltagande kommunikation utmanar maktstrukturer och verkar för ägarskap hos avsändaren och en rättvis representation i vår externa kommunikation. Processer inom deltagande kommunikation tar tid och vi är övertygade om att detta är rätt väg att gå.

Fröaktionen – The Future is Female Farming

Under året har vi vidareutvecklat vårt Sida-finansierade kommunikationsprojekt "Rätten till

mat, mark och fröer – genom deltagande kommunikation".

En bärande del i projektet under året har varit vår digitala kampanj Fröaktionen som fungerat både som kunskapsplattform för vårt utåtriktade arbete och som en del av utvecklingen av vårt arbete med deltagande kommunikation. Syftet med Fröaktionen har varit att skapa medvetenhet kring södra Afrikas kvinnliga bönders situation och deras rätt till mat, mark och fröer. Det kortsiktiga målet med kampanjen har varit att engagera människor i Sverige i frågan. Det långsiktiga målet är att stärka södra Afrikas småskaliga bönder, av vilka majoriteten är kvinnor, och stoppa satsningar på det industriella jordbruket och storföretagens ökade makt.

I början av året upphandlades byrån Reform

Act med uppdraget att genomföra målgruppsanalys, utveckla strategi för och genomföra kampanjen. Vår ambition har varit att synliggöra frågan och skapa en folkrörelse som stöttar ett småskaligt hållbart jordbruk som värnar både miljö och lokalbefolkningars sociala situation och rätt till självbestämmande.

Fokus för kampanjen har varit att lyfta kvinnliga bönders rätt till försörjning och fröfrihet genom att samarbeta med och lyfta fram våra partnerorganisationer Rural Women's Assembly i Sydafrika och UNAC i Moçambique. Som grund för kampanjen släppte vi rapporten "Fröer, en fråga om frihet och försörjning". Resultatet av kampanjen blev en succé. Genom vår kampanj i sociala medier och via e-post som uppmanade till att signera vår namninsamling engagerade vi närmare 8 000 personer (75 procent av besökarna på kampanjsidan) till att skriva under ett brev till ministern för internationellt utvecklingssamarbete. Av dessa visade omkring 60 procent intresse för vidare kommunikation med Afrikagrupperna. Totalt genererade Fröaktionen därtill visat intresse från hundratals personer att bli månadsgivare eller medlemmar vilket visar på att vi lyckats engagera många personer även utanför vår befintliga givar- och medlemskrets.

Kampanjfilmen består av bilder och citat som våra partnerorganisationer och deras målgrupper – rättighetsbärarna – bidragit med. Filmen har också översatts till engelska och portugisiska i syfte att inkludera våra partners och deras målgrupper att ta del av resultatet som de bidragit till genom den deltagande kommunikationen.

Rapporten "Fröer - en fråga om frihet och försörjning" producerades under året.

Lokalt engagemang för globala utmaningar – aktivism för fröfrågan gror

Gräsrötter och aktivism är drivkraften för alla lokala utvecklingsprocesser enligt Afrikagruppernas strategi 2017-2021. Feminism och solidaritet är både värdegrunder och metoder i hur detta förändringsarbete tar sig uttryck. Genom att skapa plattformar för gräsrötter i Sverige och södra Afrika stimulerar vi långsiktig förändring. Detta gör vi genom seminarier, kurser, utställningar, filmdagar och artiklar samt genom att finnas med i sammanhang där globala utvecklingsfrågor diskuteras och debatteras, inte minst genom våra lokalgrupper runtom i Sverige. Ett exempel på lokalt engagemang under året var när Falu Afrikagrupp deltog i ett event med Falu Fredskör för att uppmärksamma Nelson Mandelas 100-årsdag där Afrikagruppernas engagemang under och emot apartheid lyftes. Under 2018 samordnade sig medlemmar i 10 lokala Afrikagrupper på orterna Falun, Gävle, Göteborg, Linköping, Malmö/Lund, Stockholm, Täby, Uppsala, Ådalen och Örebro. Afrikagruppernas lokalgrupper är mycket aktiva och det pågår många spännande och intressanta aktiviteter och samarbeten.

Genom lokalgruppernas alla aktiviteter når vi ut med våra budskap genom personliga möten, digitala utskick, sociala medier och lokalmedia runt om i landet. Med fokus på rätten till mat, mark och fröer har allt fler av våra lokalgrupper intresserat och engagerat sig i frågan. Vi kan se att intresset ökar varje år. Flertalet lokalgrupper har under året arrangerat filmvisningar, seminarier, miniläsningar, afterwork, bokbord, deltagit på trädgårdsmässor och arrangerat fröbyten.

För att nämna ett axplock ur lokalgruppernas engagemang under året medverkade Uppsala Afrikagrupp i en paneldiskussion i samband med att dokumentären "Dead Donkeys for No Hyenas" visades. För andra året i rad anordnade Ådalens Afrikagrupp en föreläsningsserie om mat, mark och fröer på Allsta Gård. I Gävle sattes en miniatyrtställning upp med anslutande försäljning av frökort, fröbokmärken och fröarmband. Gävle Afrikagrupp medverkade även på Trädgårdsmässan i Stockholm. Göteborgs Afrikagrupp medverkade på en fröbytar-

Seminarium under Makten över maten-veckan med deltagare från tre världsdelar - men med samma utmaningar. Foto: Jimmy Peterson

dag på Botaniska Trädgården med försäljning av frökort. Linköpings Afrikagrupp har under året haft en studiecirkel på temat mat, mark och fröer. Uppsala Afrikagrupp deltog i seminarium på Uppsala Schysst Jul om "Jordbruk och matsäkerhet i ett förändrat klimat".

Ett annat exempel på lokalt engagemang är ett dialogprojekt som två av våra praktikanter genomförde tillsammans med elever i Johannesburg och Botkyrka. I projektet integrerades våra partnerorganisationer, vår lokalgrupp i Stockholm och vårt praktikantprogram.

Event för fröfrihet och makt över maten

Under 2018 deltog kansliet tillsammans med Gävle Afrikagrupp på mässan Nordiska Trädgårdar i Stockholm för att uppmärksamma frågan om rätten till mat, mark och frö. Under fyra dagar samtalade vi med omkring 500 besökare om hur nya lagar hotar tillgången till lokala fröer och hur våra partnerorganisationer arbetar för att motverka det. Vi hade med en modell av en traditionell fröbehållare från Angola i vår monter och anordnade en frögissartävling som genere-

rade längre samtal om frölagar och situationen för kvinnliga bönder i södra Afrika. Vi delade ut vår rapport "Vem har makten över maten?" och broschyren "Så ett frö för förändring". Vi samlade även in kontaktuppgifter som vi efter avslutad mäsas följde upp med nyhetsbrev och förslag på fortsatt engagemang. Kansliet deltog även på Urban Garden Show i Tantolunden i Stockholm tillsammans med Stockholms Afrikagrupp samt Täby Torgs Marknad. Även här samtalade vi med många engagerade om kvinnliga bönders rättigheter i södra Afrika och sålde produkter till vår insamling.

Nätverket Makten över maten samlar småbrukar-, solidaritets-, miljö- och människorättsorganisationer och skapar opinion för matsuveränitet och rätten till egen produktion och konsumtion av mat. Under 2018 anordnade nätverket, som Afrikagrupperna är en del av, en seminarieturné runtom i landet (Biskops Arnös Folkhögskola, Gävle, Umeå, Lovön, Uppsala) med kickoff för turnén i Stockholm, arrangerad av Afrikagrupperna. Internationella och svenska gäster tillsammans med medlemmar ur nät-

verket besökte under kickoff en kolonilott, samtalade om odling i Sverige och genomförde ett antal övningsseminarier i Solidaritetshuset som förberedelse inför turnén.

Under året har Afrikagrupperna haft besök av representanter från Women's Leadership Centre (WLC), Legal Assistance Centre och Positive Vibes från Namibia samt The East Cape Agricultural Research Project (ECARP) från Sydafrika. Gästerna har deltagit vid flera lokalgruppsevent och även vid de seminarier Afrikagrupperna centralt har anordnat, bland annat under seminarieturnén med Makten över maten-nätverket.

Tillsammans med Makten över maten-nätverket arrangerade vi även ett seminarium

under Almedalsveckan om politik för ett hållbart livsmedelssystem och vem som bör ta ansvaret. Afrikagrupperna arrangerade även ett seminarium på Sverige i världen-scenen tillsammans med Individuell Människohjälp och RFSU om världskriget mot kvinnors kroppar och vilken roll civilsamhället spelar här. Vår generalsekreterare medverkade därtill i flertalet paneler och tillsammans med övrig kanslipersonal på plats deltog Afrikagrupperna även i manifestationer för att uttrycka vårt motstånd mot ökad populism i samhället och nazisternas närvaro under Almedalsveckan. ■

Världens Barn-insamling håller AMODEFA:s kliniker öppna

Afrikagruppernas lokalgrupper bidrar till vår insamling genom sitt engagemang, då de flesta aktiviteter som genomförs kombineras med någon form av insamling: exempelvis medlemsvärning, försäljning, aktioner och stödfester. Några lokalgrupper är också stödgrupper till specifika partnerorganisationer.

Sedan 2016 är Afrikagrupperna en del av Världens Barn där våra medlemmar, lokalgrupper och styrelse aktivt mobiliserar och erbjuder möjligheter till deltagande i insamlingskampanjen. Täby Afrikagrupp samarbetade med handlare i närområdet och samlade in vinster till den årliga försäljningen av lotter till förmån för Världens Barn. Ådalen Afrikagrupp arrangerade, tillsammans med Rädda Barnen och Härnösands Bibliotek, ett program om barns situation i Moçambique på Internationella barndagen. Gävle Afrikagrupp skramlade och informerade om vår partnerorganisation AMODEFA:s arbete.

Medlemmar från Gävles Afrikagrupp intervjuades av Sveriges Radios P1 Radio Gävleborg som

Foto: Mitra Mäki

också lade upp bild och artikel på sin hemsida. Tack vare allt engagemang från våra lokalgrupper och medlemmar och den starka mobiliseringen kring Världens Barn kunde Afrikagrupperna efteråt ansöka om, och bli beviljade, extra stöd till vår partnerorganisation AMODEFA från Radiohjälp. Flera av AMODEFA:s kliniker hotades av stängning efter USA:s president Donald Trumps tillträde. Återinförandet av "gag-rule" innebär slopat amerikanskt bistånd till alla organisationer som på något sätt arbetar med abortfrågor. Tack vare stöd från Radiohjälp kunde flera av klinikerna fortsätta hålla öppet. ■

Kampen för ett fritt Västsahara

Under 2018 arbetade Afrikagrupperna extra intensivt med påverkansarbete för ett fritt Västsahara tack vare extern finansiering.

I samarbete med Emmaus Stockholm och Tidskriften Västsahara genomfördes en mängd aktiviteter såsom filmvisningar, seminarier, medlemsmöten och debattartiklar, delvis finansierade av Folke Bernadotteakademin. Västsahara var i fokus på bokmässan, då Göteborgs Afrikagrupp tillsammans med ovan nämnda organisationer stod värdar i en gemensam monter på Globala torget samt arrangerade ett seminarium på tema Västsahara.

Afrikagrupperna samarbetade också under året med författarna till boken Västsahara inifrån – att svika ett folk, Johan Persson och Anna Roxvall, med flera seminarier, panelsamtal och lansering av boken i Sverige.

Afrikagrupperna deltog i möten med ett nätverk för Västsahara som riktar sig mot riksdagsledamöter, där det bland annat påbörjades planering av en delegationsresa till de ockuperade områdena.

I början av året deltog representanter från Afrikagrupperna i Sahara Marathon. I samband med detta mobiliserades flera aktivister och influencers och det arrangerades ett officiellt möte med Polisarios representant i Sverige. Vi deltog även i ett större möte i Madrid där fokus var mobilisering och policyarbete för ett fritt Västsahara, med fokus på EU:s roll.

Vår bevakning av vad som sker kring Västsahara kommer att fortsätta framöver. Detta kommer dock ske i mindre omfattning på grund av utebliven extern finansiering. ■

I Nampula diskuteras situationen efter Green Resources uteblivna löften. Foto: Marja Wolpher

Trädplantage, svenska pensioner och avtal för företagande och mänskliga rättigheter

Under 2018 besökte Afrikagrupperna tillsammans med våra partnerorganisationer lokalsamhällen i Nampula som påverkats av Green Resources plantage för att följa upp processen som påbörjades 2016.

Där råder stor frustration över att Green Resources och politiker inte levt upp till de löften de gett och utebliven kompensation. De kom överens om att skriva ett brev där de uppmanar Green Resources, politiker och norska ambassaden att besöka dem och se med egna ögon vad som hänt för att tillsammans komma till en lösning. Afrikagruppernas stöd till denna typ av möten är mycket viktigt då det ger möjlighet för bönder som är drabbade att tala direkt med riksdagsledamöter, företag, investerare och forskare för att föra fram sina krav.

Vi har också börjat samarbeta med Oakland Institute och Skydda Skogen, som granskat Green Resources investeringar i Uganda. Utöver det har en av Afrikagruppernas medlemmar gjort en MFS-studie i Uganda där hon granskat just Green Resources trädplantage och funnit stora problem. Energimyndigheten pausade sina betalningar till Green Resources CDM-projekt i Uganda efter avslöjanden 2015 och skulle ta beslut under våren 2018 om de ska återuppta betalningarna. Inget beslut har ännu tagits. Vi har också fortsatt ha kontakt med forskarna på SLU som gjort studier av det projektet och kommit fram till samma sak. Vi har skrivit gemensamma brev till Energimyndigheten för att uppmärksamma dem om de problem som kvarstår. Efter blogginlägg från vår medlem om Ugandafallet har vi haft brevväxling med Green Resources,

vilken publicerats på vår hemsida.

I samarbete med nätverket Schyssta Pensioner fortsatte vi att sätta press på politikerna för att förbättra de riktlinjer som riksdagen ger AP-fonderna. Vi har arrangerat seminarium i Almedalen, skickat in remissvar på regeringens förslag, skrivit brev till riksdagsledamöterna inför omröstningen och skrivit debattartiklar. Den nya lagen har mycket starkare skrivningar om hållbarhet och mänskliga rättigheter, även om hög avkastning fortfarande är det övergripande målet. Vi kommer att följa upp hur AP-fonderna implementerar den nya lagen.

Ett bindande avtal

I FN pågår förhandlingar om bindande avtal för företagande och mänskliga rättigheter, med fokus på transnationella företag. WoMin och flera andra av Afrikagruppernas partnerorganisationer som Justiça Ambiental, Rural Women's Assembly och La via Campesina är drivande i kampanjen för ett bindande FN-fördrag för företag och mänskliga rättigheter.

Afrikagrupperna har tryckt på för att Sveriges regering ska stödja processen för ett bindande FN-fördrag. Inför förhandlingarna i Genève i oktober skrev vi brev till regeringen och uppmanade dem att delta konstruktivt i förhandlingarna. Vi har också lyft frågan på möten med svenska CSR-ambassadören och i rapporter och sociala medier. Än så länge har Sverige valt att fokusera på den nationella handlingsplanen för företagande och mänskliga rättigheter, som tyvärr inte är bindande utan bygger på förväntningar att svenska företag ska agera ansvarsfullt. ■

Fler följare - och mer engagemang i sociala medier

Under året har tillströmningen fortsatt i våra sociala medier. Inläggen har bland annat synkroniserats bättre med våra event och seminarier. De inlägg som har fokuserat på mat, mark och fröer har vi i högre grad målgruppsanpassat och sponsrat för att nå ut bättre.

Inläggen i våra sociala medier har skapat engagemang och debatt, framförallt inlägg gällande frörättigheter.

Vi har ökat antalet som följer oss på Facebook och Instagram med 12 respektive 48 procent. På webben har vi ökat antalet besök med omkring 12 procent. Den totala ökningen är en direkt följd av den framgångsrika kampanjen Fröaktionen som nådde närmare 300 000 personer. Majoriteten av dem exponerades för kampanjen flera gånger. De som skrev under namninsamlingen har också uppmanats engagera sig i sociala medier vilket bidragit till den stora ökningen av följare. I större grad än tidigare har också

besökarna kommit till hemsidan för att lära sig mer om Afrikagruppernas temafrågor.

De flesta av Afrikagruppernas lokalgrupper använder sig också av sociala medier och digitala nyhetsbrev för att sprida information om sin verksamhet och för att locka fler medlemmar till grupperna.

I vår externa kommunikation har bland annat frörättigheter, schyssta arbetsvillkor i vinindustrin och i platinagruvor haft stort fokus under året. Även vår debattinläga om SVT:s program "Boermorden" fick mycket uppmärksamhet.

Situationen för HBTQI-personer, Världens Barn och Afrikagruppernas engagemang i kampanjen samt solidaritetspriset var några delar som under 2018 fick genomslag i pressen. Under året har vi även fått debattartiklar publicerade om SRHR, mediebevakning av Sydafrikas landreformer, företags ansvar för mänskliga rättigheter och AP-fondernas investeringar i företag som bryter mot mänskliga rättigheter och miljö. ■

Aktion utanför Systembolaget till stöd för arbetarna på vingården Leeuwenkuil i Sydafrika. Foto: Sanna Ström

Afrikagrupperna – solidaritet, rättvisa och engagemang

Under 2018 genomförde vi en undersökning för att kartlägga medlemmars och givares förväntningar på Afrikagrupperna och prioriteringar i sitt engagemang.

Som en del i arbetet att förbättra våra budskap och möjligheter att engagera sig gav vi Novus i uppdrag att intervjua 400 givare och medlemmar över telefon. Solidaritet, rättvisa och engagemang var värdeord som medlemmar förknippar organisationen med. De flesta anser att medlemskapet uppfyller ens förväntningar. 6 av 10 anser att Afrikagrupperna är nära nog den ideala medlemsorganisationen och nästan 9 av 10 är nöjda med sitt eget engagemang i Afrikagrupperna. 70 procent av de tillfrågade anser att Agera är bra eller mycket bra. 60 procent läser minst hälften av tidningen. Undersökningen genererade även många bra kommentarer om hur vi kan utveckla Agera ytterligare.

Vår medlemstidning Agera har under året fortsatt att vara en viktig kanal för att nå ut med

information till medlemmar, givare och andra intresserade. Upplagan har varit cirka 9 000 per nummer. Antalet prenumeranter minskade under året på grund av rensning i vårt register med anledning av nya riktlinjer för registrering av personuppgifter kopplat till GDPR. Ett hundratal personer prenumererar i dagsläget på Agera digitalt.

För våra digitala prenumeranter ligger öppningsfrekvensen på goda 40-50 procent. Under året har vi skickat ut fem digitala nyhetsbrev till omkring 3 000 personer med en öppningsfrekvens mellan 16 och 31 procent. Högst intresse ser vi när breven handlar om våra temafrågor. Vi har även skickat ut riktade nyhetsbrev inför särskilda events samt uppföljningsbrev till de som deltagit för att slussa in dem i organisationen och stimulera till ytterligare engagemang. Ett exempel är det riktade nyhetsbrevet som skickades ut till deltagarna efter Trädgårdsmässan med en öppningsfrekvens på 46 procent. ■

Foto: Lovette Jallow

Lovette Jallow vinnare av Solidaritetspriset 2018

Solidaritet och medmänsklighet är avgörande för demokratin. Afrikagrupperna delar därför årligen ut Solidaritetspriset till en person, organisation eller initiativ som i sina gärningar visat solidaritet, och som därigenom kan inspirera andra till mer solidaritet.

Genom sitt arbete för allas lika rätt och värde och mot rasism, slaveri och övergrepp tilldelades Lovette Jallow Solidaritetspriset 2018 och en prissumma om 10 000 kr. Lovette är bland annat grundare till Facebookgruppen Black Vogue genom vilken hon arbetar för att påverka skönhetsindustrin i Sverige att tillgängliggöra produkter för alla hudtoner. I det arbetet bidrar hon till att omformulera vad skönhet är genom att visa på alternativ till vithetsnormen. I sitt antirasistiska arbete har Lovette också tagit initiativ till demonstrationer runtom i landet mot slavhandeln i Libyen. Dessa demonstrationer har lett till en ökad medvetenhet om att migranter från stora delar av Afrika ofta fastnar i Libyen och utnyttjas genom sexuella övergrepp, tortyr och slaveri. Priset delades ut på ABF-huset i Stockholm i samband med julmarknaden Schysst Jul. ■

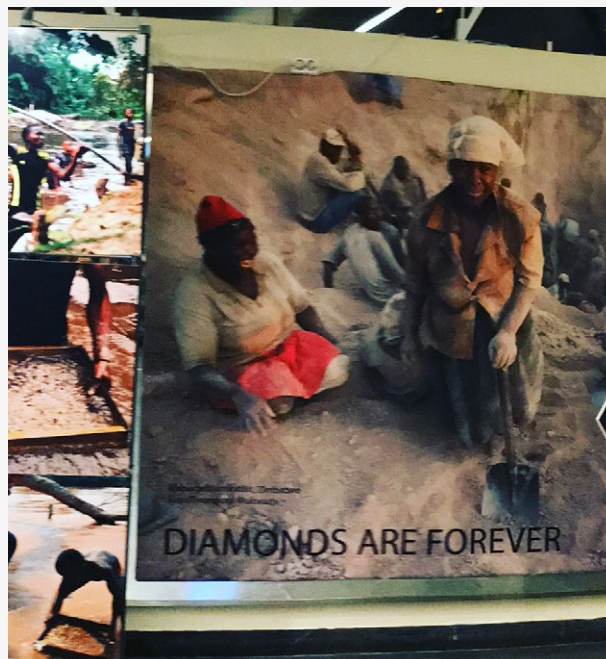

Foto: Julia Hedberg

Afrikagruppernas årsmöte 2018

Årsmötet 2018 ägde rum i Stockholm och gav som vanligt våra medlemmar möjligheten att påverka Afrikagruppernas viktiga arbete, träffa andra engagerade medlemmar och samtala om globala utmaningar och lokalt engagemang.

Årsmötet är vårt högst beslutande organ och huvudfokus för året handlade om demokrati och organisationsstruktur. Tillsammans workshopade vi om medlemsrollen och organisationsutveckling. Även styrdokument som långtidsplanen och delegationsordning inom organisationen diskuterades.

Södertälje Afrikagrupp uppmärksammades när de, efter hela 30 års engagemang och med över 2 miljoner kronor i insamlade medel till partnerorganisationer i södra Afrika, beslutat sig för att gå från aktiv till vilande lokalgrupp. Ett stort tack till deras långa och idoga arbete i solidaritetens namn.

I övrigt visade Stockholms Afrikagrupp en viktig utställning om diamantindustrin medan Gävle Afrikagrupp bidrog med en utställning om fairtrade. ■

Praktik via Afrikagrupperna – lärorikt för många parter

Under året reste fyra praktikanter till Sydafrika för att praktisera hos Afrikagruppernas partnerorganisation Surplus People's Project (SPP) i Kapstaden och på Afrikagruppernas regionala kontor i Johannesburg.

Förutom det egna lärandet är praktikanterna ett stort stöd för Afrikagruppernas och partnerorganisationernas arbete i södra Afrika. De bidrar också till vår kommunikationsverksamhet i Sverige med medlemmar, lokalgrupper och nya målgrupper genom att koordinera egna kommunikationsprojekt. De har bidragit till Afrikagruppernas sociala medier och blogg. Vi har blivit beviljade medel från Universitets- och högskolerådet för att genomföra praktikantprogrammet även 2019. Genom utvärdering med tidigare praktikanter med värdefull återkoppling fortsätter vi utveckla programmet ytterligare inom organisationen och tillsammans med våra partnerorganisationer.

Nedan följer exempel på hur praktikanterna har bidragit under året.

Föreläsningar på folkhögskola, gymnasium, kvinnojour och Jämtlandsgruppen

Praktikanterna Makda Tesfamichael och Matilda Johansson föreläste för en grupp studenter på Röda Korsets folkhögskola som skulle åka på praktik i Kapstaden. Föreläsningen utgick från praktikanternas egna erfarenheter och de projekt de varit involverade i under praktikperioden och kopplades samman med Sydafrikas historia och den kontext som Afrikagrupperna och SPP är verksamma i. Föreläsningen mynnade ut i intressanta samtal om bland annat white saviour complex och white guilt. Matilda föreläste även för gymnasieelever om Afrikagrupperna, sitt utbildningsval och praktiken hos SPP. Tankeväckande frågor om medierapporteringens konsekvenser väcktes, med anledning av Korrespondenternas "Boermorden" (SVT) som

anmälades till Granskningsnämnden av Afrikagrupperna. Utvärderingsverktyget Mentimeter användes efter föreläsningen, vilket visade på stor uppskattning. Matilda föreläste ytterligare en kväll på Jämtland International Development Collaboration Agency (JIDCA) på temat Vem har makten över maten i Afrika. Hon berättade om Afrikagruppernas verksamhet inom temområdet mat, mark och fröer och illustrerade problematiken genom att lyfta egna exempel från praktikperioden på SPP. Makda föreläste på en kvinnojour om hur gender based violence och femicides tacklas av kvinnoorganisationer och rörelser i en sydafrikansk kontext. Samtalet kom även att handla om gender based violence globalt och lärdomar för en svensk kvinnojour. Föreläsningen arrangerades för att uppmärksamma FN:s "16 days of activism against gender-based violence".

Event om xenofobi i Sydafrika kopplat till afrofobi i Sverige

Praktikanterna Aysha Badume och Sofie Bariamikael arrangerade ett event om afrofobi, rasism, identitet, tillhörighet och utanförskap. Eventet byggde på erfarenheter och upplevelser från intervjuer med fyra migranter som genomförts i Sydafrika och kopplade samman dessa med en svensk kontext. Eventet hölls för svarta tjejer och ickebinära, citat från intervjuerna diskuterades och målet var att stötta och lära sig av varandra utan känslan av att bli ifrågasatt. Lösningar diskuterades och hur gruppen kan stötta varandra i framtiden för att motverka de utmaningar de möter i samhället.

Även praktikanter från tidigare års praktikantprogram har deltagit och bidragit till Afrikagruppernas verksamhet genom att informera om sin praktik för de nya praktikanterna och medverkan på externa event som Afrikagrupperna anordnat. ■

Insamling

Afrikagruppernas insamling bidrar bland annat till att klara Sidas krav på egeninsats om tio procent. Utöver det behöver vi också samla in medel till helt egenfinansierad informations- och föreningsverksamhet. De flesta bidragen sätts in på Afrikagruppernas 90-konto. I insamlade medel inkluderas gåvor från allmänheten, företag, organisationer, stiftelser och fonder.

Vår insamling ökade under året och uppgick till närmare 9 miljoner kronor. 3 235 tkr kommer från stiftelser och organisationer, 561 tkr är medlemsavgifter och resten är gåvor.

Tack till alla som bidragit på olika sätt!

Vi vill rikta ett stort, varmt tack till alla som har stöttat vårt arbete ekonomiskt under året. Alla har olika ekonomiska förutsättningar att bidra, men även de mindre gåvorna är otroligt viktiga. Att vi har många som bidrar med små belopp regelbundet gör oss mindre sårbara och hjälper oss att arbeta långsiktigt. Ett särskilt tack vill vi ge till den person som anonymt donerade 100 000 kronor i januari 2018. Även till alla som sparar i Swedbanks Humanfond och har valt Afrikagrupperna som förmånstagare, vilket gav oss

hela 155 261 kronor. Slutligen vill vi även tacka de som bidragit genom att samla in pengar till oss exempelvis genom att skramla för Världens barn, sälja våra produkter på marknader eller ha en insamling i samband med en födelsedag eller liknande.

Vi vill även rikta ett stort tack till våra stödgrupper som är mycket viktiga för oss eftersom ni bidrar med hela eller delar av egeninsatsen till våra partnerorganisationer. Detta möjliggör långsiktighet och stabilitet både för oss och våra partnerorganisationer.

Nya former för medlemsvärvning och insamling

Att nå ut till nya målgrupper och hitta nya givare kan vara kostsamt, men är nödvändigt för att kunna bedriva vår verksamhet. I år har vi satsat mycket på att försöka hitta nya, mer kostnadseffektiva sätt att värva. I samband med vår digitala kampanj Fröaktionen satsade vi på att fånga upp det intresse som kampanjen skapade genom att fråga om de som skrivit under namninsamlingen ville bli månadsgivare eller medlemmar. Resultatet var över förväntan, närmare två hundra personer tackade ja till erbjudandet. Vi följde också

Bidrag från stiftelser och organisationer 2018

Bidragsgivare	Summa	Ändamål
Stiftelsen Anders Hellströms minne	70 000 kr	Bidrag till Amodefa
Safran	60 000 kr	Bidrag på 20 000 kronor vardera till ABDO, Ecarp och LAC
Brödet & Fiskarna	200 000 kr	Varav 160 000 var bidrag till Adra Luanda och 40 000 till Afrikagruppernas arbete för ett fritt Västsahara
Emmaus Stockholm	30 000 kr	Bidrag till Adra Malanje
Ådalens Afrikagrupper	17 000 kr	Bidrag till ENMT
Radiohjälpen	2 858 000 kr	Bidrag till Amodefa, FACT och UNDE

upp frötemat i vår övriga insamlingsverksamhet och sålde exempelvis populära "fröpaket" inför jul med information om vår partnerorganisation UNAC:s arbete med att odla och sprida lokala fröer i Moçambique. Vi har också under året testat att värva medlemmar via Swish för att det ska vara så snabbt och enkelt som möjligt att gå med.

Hur säkerställs att pengarna går till rätt ändamål?

För att säkerställa att pengarna går dit de ska har vi solida kontrollsystem på plats. Alla utbetalningar vi gör grundar sig i noggranna bedömningar och analyser av partnerorganisationernas planer, budgetar och rapporter. Detta är viktiga arbetsuppgifter för vår controller och våra programhandläggare vilka också gör uppföljningsbesök hos partnerorganisationerna två gånger per år. Afrikagruppernas verksamhet och räkenskaper kontrolleras sedan av auktoriserade revisorer och Sida. Afrikagrupperna är medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd, följer deras riktlinjer och redovisar vår insamling och verksamhet till dem. Vi är också beviljade 90-konto och följer reglerna för detta som kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. 88 % av våra intäkter går till ändamålet och 12 % används för administration och insamling. ■

Hur används pengarna?

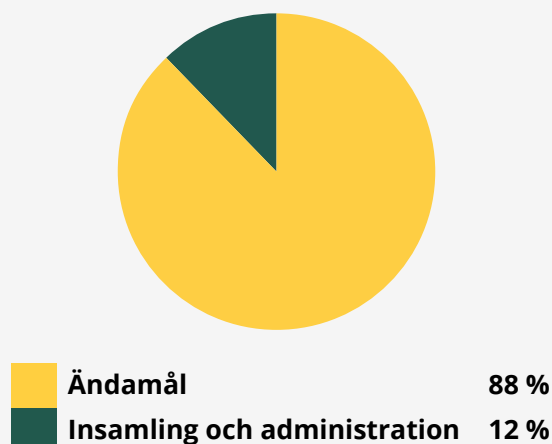
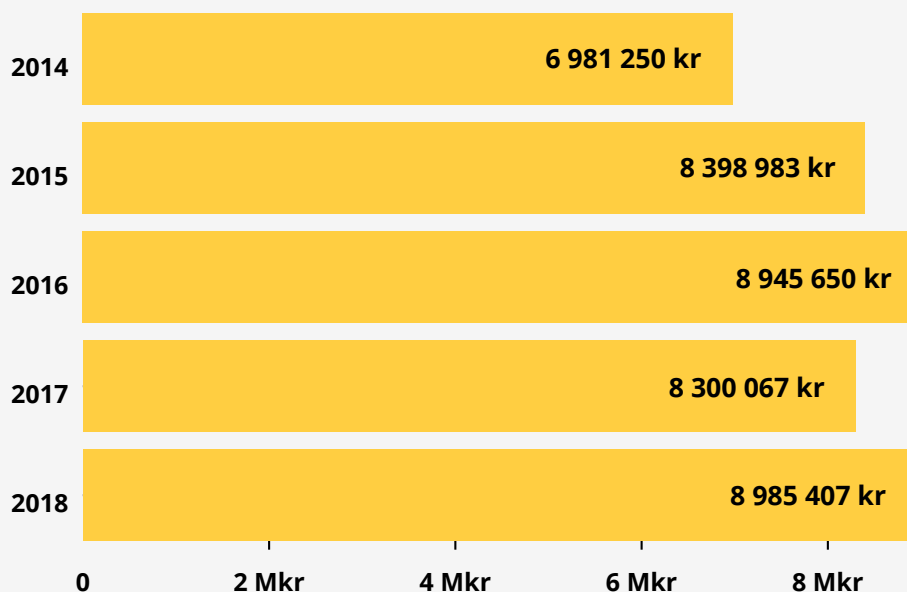

Foto: Linda Nyström

Några av de eldsjälarna som var ute och skramlade till Världens Barn 2018.

Insamlade medel senaste fem åren

Medlemmarna Julia Hedberg och Ludwig Bengtsson representerade Afrikagrupperna i Klimatrikisdagen. Foto: Em Peterson

Medlemmar

Att vara månadsgivare (Afrikapartner) innebär också att man är medlem i Afrikagrupperna. Genom att inkludera ett medlemskap i månadsgivandet ger vi dem som regelbundet stöder Afrikagrupperna rösträtt på våra årsmöten och på så sätt möjlighet att påverka organisationens utveckling.

Medelåldern hos Afrikagruppernas medlemmar är strax över 60 år och omkring 60 procent av medlemmarna är kvinnor. Afrikagrupperna representeras av våra medlemmar i stora delar av landet och majoriteten av medlemmarna bor i Skåne (10%), Västra Götaland (16%) och Stockholm (33%). Vid årsskiftet hade Afrikagrupperna 1 951 Afrikapartner (jmf 2017: 1 924) och utöver det ytterligare 477 medlemmar (jmf 2017: 474), det vill säga totalt 2 428 medlemmar.

En enskild medlem, lokal Afrikagrupp eller medlemsorganisation har möjlighet att söka medel från Afrikagruppernas Aktivitetsfond. Medel kan beviljas för lokala aktiviteter i Sverige inom Afrikagruppernas arbete och verksamhetsområden. Ansökningar för aktiviteter som gäller utåtriktade evenemang, påverkansarbete och som når nya målgrupper prioriteras. ■

Afrikagruppernas lokalgrupper

Styrelsen

Aktuella frågor och beslut under styrelseåret

Styrelsen har under året haft ett fortsatt fokus på organisationsutveckling i syfte att göra det enklare för medlemmar att engagera sig och vara delaktiga i de strategiska beslut som organisationen fattar. Den inventering av behov och förväntningar från medlemmar som planerats genomfördes med ett väldigt positivt resultat där majoriteten av de som deltog i undersökningen var nöjda med både Afrikagrupperna som organisation och med sitt medlemskap.

På årsmötet 2018 beslutades att inom en två-årsperiod fasa ut Afrikagruppernas program och Långtidsplan (LTP) och ersätta dem med ett övergripande visionsdokument. Styrelsen tillsatte inom sig en visionsgrupp med syfte att leda arbetet med att ta fram det nya dokumentet. Ett första förslag har tagits fram och kommer att diskuteras under årsmötet 2019 med målet att anta det nya dokumentet på årsmötet 2020.

Styrelsen beslutade att under året förnya organisationens riskanalys. Monica Nordenwald inom styrelsen har lett arbetet som skett i nära samarbete med all personal inom organisationen. Dokumentet presenterades för styrelsen och antogs våren 2019.

Under året har styrelsen också sett över organisationens stadgar. Ett förslag på uppdaterade stadgar har gått ut som en proposition till årsmötet 2019.

Styrelsen har fortsatt arbetet med att säkerställa att Afrikagrupperna som organisation möter de nya lagkraven i Sydafrika gällande organisering. Den organisationsform som antogs av styrelsen 2018 och krävde separata stadgar och styrelse visade sig inte vara den lämpligaste formen för Afrikagrupperna att forma sitt arbete i Sydafrika på. Under året har styrelsen fattat ett nytt beslut som innebär att all verksamhet i

Sydafrika går under den övergripande organisationsstruktur som redan finns inom organisationen. Styrelsen utsåg revisionsbyrån Nolands att revidera denna verksamhet.

Styrelsens organisering

Styrelsen har under kalenderåret 2018 bestått av två styrelseuppsättningar. Båda uppsättningar har bestått av 14 personer (nio ledamöter och fem ersättare). Under året har fem personer av sagt sig sina uppdrag (tre efter årsmötet 2017 och två efter årsmötet 2018). Sju möten inklusive ett konstituerande möte samt ett per capsulam möte har genomförts under 2018. Samtliga möten har protokollförts och protokollen har delats inom organisationen.

Båda styrelseuppsättningarna under 2018 utsåg inom sig fyra arbetsgrupper. Styrelsen som verkade fram till årsmötet 2018 hade arbetsgrupper inom personal, finansiering, organisationsutveckling och debatt och påverkan. Efter årsmötet 2018 utsåg styrelsen arbetsgrupper inom personal, organisationsutveckling, vision (styrdokument) och stadgar. Grupperna har sammankallats av en styrelseledamot och har, förutom personalgruppen, varit öppna för alla medlemmar att engagera sig i.

Styrelsen har haft ett verkställande utskott (VU) som träffats mellan styrelsemötena för att fatta beslut delegerade till VU samt för att följa upp och planera för styrelsemöten. Styrelsens verkställande utskott har under året bestått av ordförande, vice ordförande och en ledamot samt haft generalsekreterare och styrelsesekreterare som ständigt adjungerade. Gruppen har träffats 18 gånger. Vid alla möten togs minnesanteckningar. ■

Personal från Afrikagrupperna demonstrerade för klimatet och samtalade med demokratiminister Alice Bah Kunke och tidigare riksdagsledamoten Carl Schlyter. Foto: Linda Nyström

Personal

Afrikagruppernas huvudkontor ligger i Stockholm med sexton anställda. Samarbetet med våra partnerorganisationer sker i första hand genom vårt regionala kontor i Johannesburg med sex anställda och en medarbetare i Bulawayo i Zimbabwe samt en medarbetare i Maputo i Moçambique.

Under 2018 påbörjades arbetet i en ny organisationsstruktur. Strukturen innebär att alla medarbetare ingår i team för att underlätta samarbete och ledarskap samt få tydligare roller och mandat inom organisationen. Teamen består av medarbetare från både Sverige och regionen. I de två större teamen, Program och Kommunikation, har de respektive cheferna personalansvar för de svenska medarbetare som ingår i teamen. Personalansvaret för det regionala kontoret ligger på den regionala koordinatören då sydaf-

rikansk lag kräver lokalt personalansvar. Övriga team är Finans och Human Resources. Samtliga chefer ingår i ledningsgruppen, vilka i sin tur leds av generalsekreteraren.

I augusti var alla vakanser tillsatta efter ett mycket rekryteringsintensivt år. I november gjordes en utvärdering av arbetsmiljö och struktur som visade positiva resultat angående samarbete i och emellan teamen, ledarskapet och ledningsgruppens storlek. Det gav mycket höga poäng inom respektfullt bemötande och motivation. Förbättringspotential angavs inom intern kommunikation, samarbete mellan kontoren i Johannesburg och Stockholm samt teknisk utrustning. Ett större arbete med att inventera och uppdatera organisationens samtliga styrdokument, policies och riktlinjer, samt uppdatera alla arbetsbeskrivningar och även anpassa de

styrdokument som avser anställda på regionkontoret genomfördes. Ett helhetsgrepp om human resources resulterade i en ny digital personalhandbok, en utvärdering av regionala kontoret och en utvärdering av regional kommunikation. Ett system för utvecklingssamtal etablerades, där samtliga anställda har två samtal med närmaste chef per år, ett med fokus på arbetssituation och ett mer orienterat kring

kompetensutveckling. För samtliga medarbetare på kontoret i Sverige erbjöds två större kompetensutvecklingsprogram, med sex halvdagars workshops i respektive program under ett års tid: det ena om medarbetarskap och organisation under ledning av Johan Welanders och det andra om antirasism under ledning av Kitimbwa Sabuni och Araia Sebatu Ghirmai. ■

Risikfaktorer

Under året togs ett förnyat grepp om organisationens arbete med risker och riskhantering och styrelsen tillsatte ett projekt under ledning av Monica Nordenwald för att uppdatera och utöka Afrikagruppernas arbete med riskhantering. Två större workshops med fokus på inventering av risker på respektive kontor genomfördes och en ny riskmatris med analys om högrisker kopplade till Afrikagruppernas arbete och verksamhet kommer att implementeras under följande år. Chefer och medarbetare har deltagit i flera möten, seminarier och arbetsgrupper inom civilsamhället med fokus på kapacitetsutveckling inom riskhantering, konfliktanalys, digital säkerhet och säkerhetsträning genom bland annat Sida. Ett flertal möten har också behandlat det krympande demokratiska utrymmet, hotet mot aktivister och civilsamhället i Sverige och globalt. De mest riskfyllda frågorna där Afrikagrupperna är aktiva handlar om sexuella och reproduktiva hälsorättigheter, landrättigheter och naturresurser samt mänskliga rättigheter generellt.

Under 2018 upphandlades visselblåsarfunktionen WhistleB som finns på svenska, engelska och portugisiska och nås via hemsidan.

Följande risker har identifierats för Afrikagruppernas verksamhet:

- Säkerhet och rådande politiska situationer i de länder där våra partnerorganisationer är verksamma i kombination med ett krympande utrymme för det civila samhället att verka och större utsatthet för enskilda människorättsaktivister.

- Den politiska och ekonomiska utvecklingen i Zimbabwe. Förutom de hot mot aktivister och politiskt agerande som drabbar den zimbabwiska befolkningen hårt, inklusive våra partnerorganisationer, ser vi stora risker med de samarbeten vi har i landet. Kontantekonomi, brist på kontanter och dubbla valutor gör det mycket svårt att bedriva långsiktig verksamhet på ett säkert sätt och risken för korruption är mycket hög. Afrikagrupperna gör därför mycket noggranna riskbedömningar i samband med utbetalningar och vi har en tät löpande uppföljning.

- I skrivande stund har vi ännu inte en fullständig bild av vilka konsekvenser översvämningar och cyklonen Idai har fått i Moçambique och Zimbabwe. Vad vi redan nu vet är att flera av våra partnerorganisationer har drabbats hårt och att detta kommer att ha stor påverkan på deras verksamhet och vårt samarbete framöver. ■

Ekonomi och resultat

Intäkter och kostnader

De totala verksamhetsintäkterna för Afrikagrupperna uppgick år 2018 till 53 603 tkr. De samlade verksamhetskostnaderna uppgick till 53 157 tkr. Under 2018 gick 76 procent av kostnaderna för utvecklingssamarbetet till våra partnerorganisationer, vilket är samma nivå som siffran låg på föregående år.

Insamlingsintäkterna inklusive medlemsintäkter under 2018 uppgick till 8 985 tkr. Afrikagrupperna räknar gåvor och bidrag, exklusive statliga bidrag, som insamlingsintäkt. Svensk Insamlingskontroll kontrollerar bland annat att insamlingskostnader, medlemskostnader och administration är på en rimlig nivå i förhållande till den totala årsintäkten. För Afrikagrupperna utgjorde dessa kostnader cirka 12 procent av den totala årsintäkten. De totala intäkterna från allmänheten inklusive bidrag från organisationer

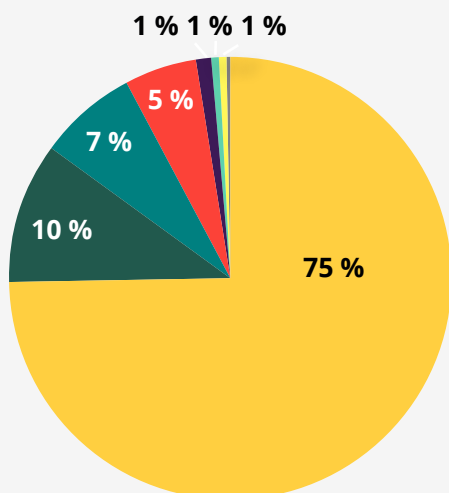
uppgick till 8 985 tkr, vilka förutom insamling innefattar försäljningsintäkter

Totalt uppgick kostnaderna för informationsverksamhet i Sverige under året till 5 136 tkr, varav Sidas informationsbidrag gav 3 579 tkr. Totalt uppgick kostnaderna för verksamhet i södra Afrika till 41 559 tkr, varav Sida bidrog med 37 081 tkr.

Under 2018 redovisade Afrikagrupperna ett överskott på 436 tkr. Resultatet är bättre än budget. Detta beror framförallt på lägre insamlingskostnader än budgeterat på grund av delvis framskjutna aktiviteter och personalbrist samt lägre kostnader för egeninsatser för utvecklingsinsatser pga överskjutna medel till 2019. År 2017 redovisade Afrikagrupperna ett överskott på 2 329 tkr.

Från Radiohjälpens har vi erhållit 2 858 tkr för projekt i Moçambique (UNDE, AMODEFA och

Verksamhetsintäkter 2018

Verksamhetsintäkter	Tkr
Sida rambidrag	40 111
Gåvor	5 566
Sida programbidrag	3 801
Radiohjälpens	2 858
Medlemsavgifter	561
UHR praktikantstöd	359
Folke Bernadotteakademin	342
Övriga intäkter	5
Summa	53 603

FACT). Via Radiohjälpen söker vi också pengar från Musikhjälpen. Temat för 2018 låg dock utanför vårt verksamhetsområde vilket innebär att vi inte kunnat söka medel ur denna fond för 2019. Från Folke Bernadotteakademin (Fredsmiljonen) beviljades Afrikagrupperna ett bidrag på 342 tkr för vårt projekt Västsahara – en glömd konflikt. För vårt praktikantprogram beviljades Afrikagrupperna 359 tkr från Universitets- och högskolerådet.

Placeringspolicy, finansiella instrument och risknivåer för eget kapital

Enligt de riktlinjer som Afrikagruppernas styrelse antagit skall likviditetshantering och placeringar syfta till att ge Afrikagrupperna både en kortsiktig och långsiktig god likviditet och tillfredsställande avkastning. Värde av aktier och aktiefonder bör inte överstiga 25 procent av det egna kapitalet. Placering skall ej göras i aktie där minst fem procent av företagets omsättning avser alkohol, tobak eller försvarsutrustning.

De finansiella instrument som Afrikagrupperna använder för placeringar är fasträntekonton och aktiefonder. Under 2018 har ingenting placerats i fasträntefonder eftersom räntan varit minimal på sådana placeringar. Likviditet och placeringar sköts i egen regi med strävan efter långsiktighet. Under året som gått har det varit svårt att finna placeringar med god avkastning utifrån de kriterier Afrikagrupperna har satt upp. Avkastning från Humanfonden har varit fortsatt god och bidrog med 155 tkr under året.

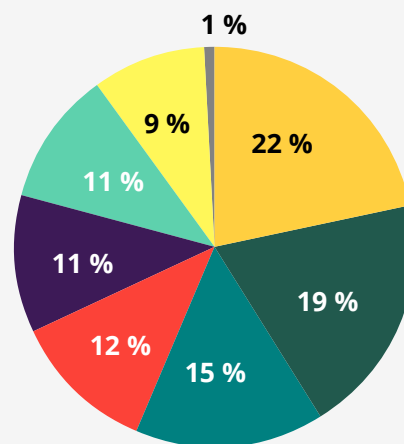
Under finansiella poster har redovisats en nedskrivning av aktier med 10 tkr i "The House of Fair Trade" (f g år 90 tkr nedskrivning), då företaget under sommaren 2018 gick i konkurs.

För att i tid kunna ge direktiv om vilka åtgärder som bör vidtas, har Afrikagruppernas styrelse beslutat om risknivåer för eget kapital. Risknivåerna innebär i korthet att om det egna kapitalet befaras understiga 10 mkr så skall nästkommande budgets underskott vara högst 1,5 mkr. Befaras egna kapitalet understiga 8 mkr, skall nästkommande budget vara balanserad. Om det egna kapitalet understiger 6 mkr, tas diskussion upp om eventuell rekonstruktion eller avveckling under kontrollerade former. Efter 2018 års överskott på 436 tkr har Afrikagrupperna

ett eget kapital på 13 657 tkr.

Afrikagruppernas positiva ekonomiska resultat bidrar till att stärka vårt egna kapital och därmed organisationens framtid. Vi stramar åt budgeten där det är möjligt. Detta görs i kombination med en fortsatt satsning på ökade intäkter genom insamling samtidigt som vi strävar efter att hålla kostnaderna för insamling på en så låg nivå som möjligt. Vi söker också extern finansiering av de projekt vi driver i Sverige och använder i möjligaste mån inte egna medel till detta. Afrikagrupperna har sedan 2017 ett avtal med Sida på fem år för utvecklingsverksamheten och fyra år för kommunikationsverksamheten vilket ger en viss ekonomisk trygghet och stabilitet. ■

Fördelning av ekonomiskt stöd

Fördelning av stöd	Tkr
Sydafrika	10 216
Moçambique	9 156
Angola	7 178
Sverigeverksamhet	5 478
Namibia	5 315
Zimbabwe	5 056
Regionalt	4 279
Praktikanter	359
Summa	47 037

Organisationer som fick stöd 2018

Afrikagrupperna gav finansiellt och/eller organisationsutvecklande stöd till 31 organisationer, rörelser och nätverk 2018. Samtliga är verksamma inom någon eller flera av alla de frågor som Afrikagrupperna jobbar med. Verksamhet sker både lokalt, nationellt och regionalt beroende på organisation. Summan i SEK visar Afrikagruppernas finansiella stöd (avrundat till närmaste tusental) till organisationerna under 2018.

Angola

ADRA, Acção para o Desenvolvimento Rural e Ambiente, 5 350 000 SEK

(Stöd till huvudkontoret i Luanda samt antennerna i Benguela och Malanje.) Stor nationell organisation som arbetar för en lokal hållbar demokratisk utveckling genom folklig organisering, mobilisering och kapacitetsuppbyggnad. ADRA har verksamhet inom samtliga av Afrikagruppernas tematiska områden.

Ondjango Feminista, 96 000 SEK

Ny partnerorganisation 2018. Ondjango Feminista är en autonom feministisk rörelse som fokuserar på aktivism och utbildning för flickor och kvinnor kring deras rättigheter med bas i social rättvisa, solidaritet och frihet.

Moçambique

Othoko, 1 204 000 SEK

Forum som består av tre föreningar, Yolaka, Hankoni och Othoko, för personer som lever med hiv i Cuamba i Niassa-provinsen. Forumet är knutet till hälsovårdens test- och ungdomskliniker samt lokalradion. Samarbetet ska förbättra det förebyggande arbetet med hiv och lindra konsekvenserna för dem som lever med sjukdomen.

AMODEFA, Associacao Mocambicana para o Desenvolvimento da familia, 1 984 000 SEK

Nationell organisation som främjar sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för ungdomar, kvinnor och män, bland annat genom att driva ungdomsvänliga kliniker. AMODEFA är

medlemmar i IPPF (International Planned Parenthood Federation). Ungefär 1 592 000 finansieras av medel från Radiohjälpen. 7% av denna summa är administration.

UNDE, Uniao para o Desenvolvimento Estudantil, 859 000 SEK

Den nationella unionen för studenters rättigheter som strävar efter en förbättrad arbetsmiljö i skolorna för både lärare och elever. De arbetar med information kring hiv och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt aktivt mot sexuella trakasserier i skolan. Allt vårt stöd till UNDE finansieras via Radiohjälpen. 7 % av den totala summan är administrationskostnader för Radiohjälpenprojektet.

Justiça Ambiental, 600 000 SEK

Justiça Ambiental arbetar för att öka medvetenheten och med att leda kampanjer mot det ohållbara utnyttjandet av naturresurser i Moçambique. De tillhandahåller forskning och stöd till civilsamhället och syftar till att öka medvetenheten och solidariteten inom och med drabbade områden.

Livangingo, 500 000 SEK

Livangingo arbetar med ett hållbart nyttjande av miljön, naturresurser och samhällens sociala välfärd och rättvisa. I deras arbete ingår att bevaka de megaprojekt som drabbar väldigt stora delar av Moçambiques befolkning.

UNAC, Uniao Nacional de Camponeses, 1 800 000 SEK

Nationell bondeorganisation som bedriver informations- och påverkansarbete, utbildning och organisering av bondeföreningar och rådgivning inom agroforestry - skogsjordbruk. Afrikagruppernas stöd har gått till framförallt informations- och påverkansarbete kring mark- och frö rättigheter för småskaliga bönder samt till rådgivning inom agroforestry.

Namibia

NAPPA, Namibia Planned Parenthood Association, 280 000 SEK

Driver ungdomsvänliga kliniker som spelar en viktig roll för att främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. På grund av långvariga problem inom organisationen avslutade vi samarbetet med NAPPA under året.

Positive Vibes, 1 150 000 SEK

Fokuserar bland annat på hiv-förebyggande arbete i Namibia och kopplingen mellan jämställdhet, sexualitet och hiv. Positive Vibes arbetar också med HBT-QI-frågor regionalt i södra Afrika.

LAC, Legal Assistance Centre, 1 802 000 SEK

Ger rådgivning, sprider information och påverkar kring mänskliga rättigheter, lagstiftning och hur lagarna efterlevs. Har verksamhet inom alla Afrikagruppernas tematiska områden.

LaRRI, Labour Resource and Research Institute, 500 000 SEK

Forsknings- och utbildningsinstitut med fokus på fattigdoms- och fördelningsfrågor samt en stark arbetarrörelse. Utbildar fackföreningar samt påverkar regeringen att arbeta mer med fattigdomsfrågor och levnadsvillkor.

WLC, Women's Leadership Centre, 300 000 SEK

Ny sedan 2018. Mobiliserar kvinnor och visar hur personliga berättelser gör skillnad. Främjar kvinnors rättigheter och skildrar personliga herstories. Publicerar, för dialog kring och synliggör kvinnors narrativ. Det ger motståndskraft, morgondagens ledare och självförtroende hos kvinnor i utsatta delar av landet.

Sydafrika

BRC, Border rural committee, 400 000 SEK

BRC är verksamma i östra Kap-provinsen och jobbar med MR och demokrati fokuserat på landreformer. Under 2018 har Afrikagrupperna stött specifika projekt riktade mot kvinnor i områdena Transkei och Ciskei. Inget vidare samarbete är planerat med BRC under 2019.

Wellness Foundation, 1 000 000 SEK

Arbetar tillsammans med hemsjukvårdare som stöttar personer som lever med hiv i Sydafrika. Målet är att förbättra hälsovårdssystemet och nå visionen om jämlik vård för alla. Wellness Foundation är också initiativtagare och drivande i mobiliseringen av hemsjukvårdare i regionen - 400 000 tkr av stödet är öronmärkt till detta arbete. Från och med 2019 kommer inte stödet till hemsjukvårdare längre kanaliseras genom Wellness Foundation. Vi arbetar aktivt för att ta fram andra alternativ.

JASS, Just Associates (Sydafrika) 300 000 SEK

Globalt nätverk av aktivister och forskare i 27 länder som arbetar för att bygga en stark kvinnorörelse. Afrikagrupperna stödjer deras feministiska arbete och träning till kvinnliga aktivister i syftet att bygga en kvinnorörelse i södra Afrika, framförallt med fokus på Zimbabwe.

WoMin (Women in Mining), 600 000 SEK

Ett regionalt nätverk som arbetar för en hållbar användning och rättvis fördelning av Afrikas naturresurser med särskilt fokus på kvinnor. Samlar in do-

kumenterar vittnesmål genom metoden deltagande dokumentation.

ILRIG, International Labour Research and Information Group, 600 000 SEK

Organisation med bas i Kapstaden arbetar med att stärka fackföreningar och sociala rörelser. ILRIG arbetar också med att utveckla kontakter mellan olika rörelser, nätverk och internationella organisationer.

groundWork, 1 500 000 SEK

Miljöorganisation med bas i Durbanområdet som verkar för klimaträttvisa och utveckling med solidaritet som grund. Organisationen arbetar för personer som påverkas av miljöförstöring samt stödjer människors och lokala föreningskamp för sina rättigheter. groundWork arrangerar årligen en klimatskola.

SPP, Surplus Peoples Project, 1 550 000 SEK

Arbetar för rätten till land för småskaliga jordbrukare samt med odlingsmetoder som främjar en hållbar utveckling. SPP är främst verksamma i västra Kap-provinsen. SPP är medlemmar i den nationella rörelsen Food Sovereignty Campaign

CLP, Church Land Programme, 1 000 000 SEK

Bistår lokalsamhällesorganisationer och sociala rörelser i deras aktioner för ett mer rättvist samhälle. CLP är verksamma i området runt Durban.

ECARP, The East Cape Agricultural Research Project, 600 000 SEK

Aktiva i östra Kap-provinsen. Utbildar och organiserar lantarbetarkommittéer med huvudsakligt syfte att förbättra arbets- och levnadsvillkoren på landsbygden. Uppmuntrar farmarbetare att aktivt delta i utvecklingsprocesser.

Khanya College, 600 000 SEK

Bistår olika organisationer och rörelser med utbildningar och workshops, publikationer och forskning för att stärka dem i deras påverkansarbete. Har sin bas i Johannesburg. Arrangerar årligen "Jozi bookfair" och "Winter School" som samlar aktivister från alla områden i Sydafrika.

Zimbabwe

FACT Cheredzi, Family AIDS Caring Trust, 816 000 SEK

En organisation vars arbete omfattar förebyggande verksamhet såsom rådgivning, testning och information liksom hemvård och inkomstgenererande aktiviteter för människor som lever med hiv. FACT är också drivande i att mobilisera hemsjukvårdare som grupp i Zimbabwe. En del av vårt stöd till FACT:s verksamhet finansieras av medel från Radiohjälpen (427 000 SEK varav 7 % är administration).

ABDO, African Book Development Organisation, 1 000 000 SEK

Mobiliserar människor på landsbygden genom studiecirkelmetoden för att öka deras möjlighet att påverka samhället lokalt. De arbetar även aktivt med att stärka kvinnors roll genom bland annat det nystartade Women's Action Centre. Stöder även bibliotek med bokleveranser.

ENMT, Edward Ndlovu Memorial Trust, 700 000 SEK

Organisationen arbetar för att stärka marginaliserade grupper på landsbygden genom utbildning och information. Driver ett bibliotek i Gwanda och levererar bokboxar till skolor. Organisationen har också verksamhet med mikrokrediter.

SEATINI, Southern and Eastern African Trade, Information and Negotiations Institute, 600 000 SEK

Ett afrikanskt institut med kontor i Kenya, Uganda och Zimbabwe. Institutet arbetar för att möjliggöra för Afrika att bättre kunna möta globaliseringen och stärka Afrikas roll i den internationella handeln.

På grund av problem inom organisationen valde Afrikagrupperna att avsluta samarbetet under året.

GAPWUZ, General Agricultural and Plantation Workers Union of Zimbabwe, 700 000 SEK

Fackförening i Zimbabwe med fokus på arbetare inom den stora jordbrukssektorn i landet. Genom att stärka och stödja lantarbetarna bidrar GAPWUZ till förbättrade arbets- och levnadsvillkor för det som bor och arbetar på farmarna och förbättrar levnads- och arbetsvillkoren för dem.

Utöver de organisationer som vi skrivit partnerskapsavtal med har specifikt stöd gått till aktiviteter initierade av följande rörelser och nätverk:

People's Health Movement South Africa, 99 000 SEK

Del av ett globalt nätverk av aktivister inom hälsosektorn. Folkbildar kring rätten till hälsa, sjukvårdsförsäkringar, stärker rollen och villkoren för Community Health Workers i Sydafrika.

Rural Women's Assembly, (Regionalt nätverk), 808 000 SEK

Rural Women's Assembly ger stöd till kvinnors mobilisering inom jordbrukssektorn. Afrikagruppernas stöd har bland annat gått till en feministisk skola, kurser i kvinnligt ledarskap och RWA:s medverkan i SADC Peoples Summit.

La Via Campesina (Regionalt nätverk), 500 000 SEK

La Via Campesina Southern and Eastern Africa (LVC SEA) är ett nätverk som för tillfället består av sju organisationer från åtta olika länder i södra och östra Afrika. Nätverket är del av den globala sammanslutningen av organisationer som vill förändra matsystemet i världen. SPP, UNAC och Rural Women's Assembly är inte medlemmar, men är alla delaktiga i LVC:s arbete på olika sätt.

Flerårsöversikt i korthet

	2018	2017	2016	2015	2014
Verksamhetsintäkter (tkr)	53 603	51 617	48 949	53 621	49 963
Sidabidrag (tkr)	43 912	41 412	39 200	43 833	41 280
Andel Sidabidrag (%)	82	80	80	82	83
Årets resultat (tkr)	436	2 329	1 041	-195	-3 467
Eget kapital	13 657	13 220	10 886	9 846	10 041
Balansomslutning (tkr)	17 935	17 080	16 011	16 516	15 335
Andel eget kapital (%)	76	77	68	60	65
Insamlade medel under året	8 985	8 300	8 946	8 399	6 982
Använt insamlat (tkr)	8 531	8 352	8 263	8 399	6 755
Andel använt/insamlat (%)	95	101	92	100	97
Utsänd personal (medeltal heltidsanställda)	2	1	2	3	4
Personal i Sverige (medeltal heltidsanställda)	15	14	14	14	15

Förändring av eget kapital	Gåvomedel för egeninsats	Personal-fond	Aktivitets-fond	Balanserat kapital	Totalt
Ingående eget kapital	5 749	166	235	7 070	13 220
Ändamålsbestämt av givaren					
Ändamålsbestämt av styrelsen	631	832		51	1 514
Ändamålsbestämt av årsmötet		-51		-1 463	-1 514
Utnyttjande	1				1
Årets resultat				436	436
Utgående eget kapital	6 381	947	235	6 094	13 657

För 2018 har Afrikagrupperna ett positivt resultat på 436 tkr, föregående år var resultatet 2 329 tkr. Det positiva resultatet har uppstått främst genom lägre insamlingskostnader än budgeterat p g a personalvakans, vilket dock har reducerats av högre kommunikationskostnader för Sverige-verksamheten än planerat. Årets överskott ger organisationen ett totalt eget kapital på 13 657 tkr, vilket är ett led i att på lång sikt trygga organisationen.

Förslag till resultatdisposition

Av de disponibla medlen som består av:

Balanserat kapital i form av reservfond	5 657 736,59
och årets resultat	435 810,21

Totalt disponibelt **6 093 546,80**

föreslås att:

Av personalfonden disponeras	137 000,00
Av Aktivitetsfonden disponeras	30 000,00

I ny räkning balanseras totalt **6 260 546,80**

Resultaträkning

Resultaträkningar (belopp i tkr)

Funktionsindelade

	Not	2018	2017
Verksamhetsintäkter	1		
Medlemsavgifter		561	560
Gåvor	2	5 566	5 533
Bidrag			
Bidrag från organisation			
Radiohjälpen		2 858	2 207
Bidrag från staten			
Sida rambidrag		40 111	39 407
Sida programbidrag		3 801	2 005
UHR praktikantstöd		359	712
Folke Bernadotteakademin		342	357
Nettoomsättning (varor med egenvärde)		5	4
Övriga intäkter	5	0	832
Summa verksamhetsintäkter		53 603	51 617
Verksamhetskostnader	1,3, 4		
Försäljningskostnader		0	3
Ändamålskostnader	1		
Utvecklingsinsatser		41 201	40 461
Praktikanter		359	712
Information i Sverige		5 136	3 410
Fredsmiljonen		342	357
Summa ändamålskostnader		47 038	44 940
Insamlingskostnader	1	2 589	2 480
Administrationskostnader	1	3 530	2 654
Summa verksamhetskostnader		6 119	5 134
Verksamhetsresultat		446	1 540
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	-10	789
Årets resultat		436	2 329

Balansräkning

BALANSRÄKNINGAR (belopp i tkr)

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	7	214	280
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i The House of Fair Trade Sweden AB	8	0	10
Insats, depositioner	9	14	14
Summa anläggningstillgångar		228	304
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar	10	35	256
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	317	325
		352	581
Kortfristiga placeringar			
Aktiefonder	12	2 286	2 131
Summa kortfristiga placeringar		2 286	2 131
Kassa och bank		15 069	14 064
Summa omsättningstillgångar		17 707	16 776
Summa tillgångar		17 935	17 080
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel			
Gåvomedel för egeninsats	13	6 381	5 749
Personalfond		947	166
Aktivitetsfond		235	235
Summa ändamålsbestämda medel		7 563	6 150
Balanserat kapital			
Reservfond		5 658	4 741
Årets resultat		436	2 329
Summa balanserat kapital		6 094	7 070
Summa eget kapital		13 657	13 220

	Not	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		377	189
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag, Sida		1 976	2 001
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag, övriga		538	785
Övriga kortfristiga skulder		153	120
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	1 234	765
Summa kortfristiga skulder		4 278	3 860
Summa eget kapital och skulder		17 935	17 080
Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	15		

Noter

Not 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Afrikagruppernas redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Resultaträkningen

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Afrikagrupperna erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt.

Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Samtliga inbetalade medel, oavsett om det är gåvor, medlemsavgifter eller bidrag, redovisas, utöver vad som anges nedan, som intäkter i resultaträkningen och utbetalningar för ändamål redovisas som kostnad till följd av att Afrikagruppernas ändamål och verksamhet består i att tillsammans med partner utföra samarbetsinsatser i södra Afrika och informationsverksamhet i Sverige. För detta erhålls dessa medel från Sida, allmänhet, medlemmar etc. Afrikagrupperna anser att detta ger en rättvisande bild av dess verksamhet.

Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter redovisas som intäkter på året när medlemsavgiften inbetalats. Avgiftsår sammanfaller med kalenderår. För nytt medlemskap som påbörjats och inbetalats under perioden oktober till december blir nästkommande kalenderår avgiftsfritt.

Gåvor och bidrag

Gåvor redovisas enligt kontantprincipen, dvs de redovisas i sin helhet när de erhållits på ett sakrättsligt bindande sätt. Eventuella medel, där givare föreskrivit ett särskilt ändamål snävare än Afrikagruppernas stadgeenliga ändamål, redovisas som intäkt. I den mån de ej utnyttjats under samma räkenskapsår, avsätts de genom årsmötesbeslut till ändamålsbestämda medel inom eget kapital.

Erhållna medel där villkor om återbetalning finns redovisas som bidrag. Ej utnyttjade medel redovisas som skuld.

Bidrag från staten

Afrikagrupperna är en s.k. "ramorganisation" hos Sida och har löpande ramavtal med Sida. Nuvarande avtal avser perioden 2017 - 2021 för utvecklingsinsatser och för 2017-2020 avseende information i Sverige.

Villkorade bidrag från statliga myndigheter redovisas som skuld till dess att de utnyttjas för med myndigheten avtalat ändamål. Intäkt avseende bidrag från staten redovisas i samband med att de utnyttjas genom att Afrikagrupperna utbetalar medel till partnerorganisation, alternativt när avtalsenlig utgift vartill bidragen beviljats inträffar. Samtidigt redovisas motsvarande belopp som kostnad. Från Sida erhållet administrationsbidrag intäktsredovisas när det erhålls.

Övriga intäkter

Försäljning av kalendrar m.m. har 2015 och tidigare redovisats som intäkt i samband med leverans och fakturering.

Fr o m 2016 inkluderas kalenderförsäljningen under rubrik "Gåvor", då Afrikagrupperna betraktar detta som en insamlingsintäkt då varans värde är ringa. Detsamma gäller för framställningskostnad av kalendern, som fr o m 2016 ingår i "Insamlingskostnader", och tidigare år under "Försäljningskostnader". Under rubrik "Övriga intäkter" redovisas numera endast chokladförsäljning, samt vissa administrativa intäkter i samband med fakturering.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader består dels av utvecklingsinsatser i södra Afrika och dels av information i Sverige.

En stor del av utvecklingsinsatserna består av bidrag till partner som arbetar inom våra områden som stämmer överens med våra program och stadgar. Vilka partner och områden som vi stödjer framgår mer detaljerat i förvaltningsberättelsen. I ändamålskostnader ingår också kostnader inom organisationen och andel av gemensamma kostnader som hör till ändamålet.

Insamlingskostnader

I insamlingskostnader ingår kostnader för personal, kampanjer, utskick, marknadsföring med mera. Kostnaderna avser aktiviteter och marknadsföring såväl mot privata som institutionella givare.

I insamlingskostnader ingår också samkostnader. Viss andel av kostnader för brev till allmänheten har enligt branschpraxis från och med 2015 tagits som ändamålskostnad under raden information i Sverige.

Kampanjkostnader till exempelvis Världens Barn-insamlingen har fr o m 2019 kostnadsförts samma år som de uppstår då de saknar koppling till förväntade intäkter året därpå, utifrån kampanjens insamlingsresultat.

Administrativa kostnader

Administrativa kostnader är kostnader som ej kan hänföras till varken ändamål eller insamling. Exempel på kostnader är kostnader för styrelsemöten och årsmöten, men också allmän revision och personal som ej direkt arbetar med insamling eller ändamål.

Periodiseringsprinciper kostnader

Utöver vad som anges ovan avseende utbetalningar till partnerorganisationer redovisas kostnader enligt god redovisningssed på bokföringsmässiga grunder varvid reservering sker avseende uppkomna kostnader oavsett om faktura erhållits vid årsredovisningens framläggande.

Personalkostnader och övriga kostnader

Personalkostnader inklusive övriga kostnader redovisas i resultaträkningen fördelat på respektive funktion med nedlagd arbetstid som fördelningsnyckel.

Balansräkningen

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Gränsdragning mellan anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

Tillgångar som Afrikagrupperna syftar till att behålla varaktigt redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, övriga som omsättningstillgång.

Gränsdragning mellan långfristiga och kortfristiga skulder

Skulder som förfaller till betalning senare än ett år från balansdagen redovisas som långfristiga skulder, övriga som kortfristiga skulder.

Avskrivningsprinciper och värderingsprinciper materiella och immateriella anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar avskrivs linjärt över beräknad nyttjandeperiod till hela anskaffningsvärdet.

Avskrivningstider: Inventarier i Sverige: 5 år

Datautrustning i Sverige: 3 år

Bilar i övriga länder: 4 år

Övriga inventarier i övriga länder kostnadsförs vid anskaffning.

Om anläggningstillgång ej används, eller annorledes bedöms vara utan värde, utrangeras den varvid återstående redovisat värde nedskrivs.

Värderingsprinciper av övriga balansposter

Aktiefonder värderas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde enligt portföljmetoden.

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller det värde varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga placeringar redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde enligt portfölj-metoden. Räntebärande placeringars anskaffningsvärde tillförs löpande intjänad ränta under innehavstiden.

Redovisning av tillgångar och skulder i utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs.

Not 2: Gåvor

Gåvor som redovisats i resultaträkningen	2018	2017
Insamlade medel		
Allmänheten	5 025	4 872
Företag	164	130
Andra organisationer och föreningar	307	471
Stiftelser och fonder	70	60
Summa	5 566	5 533

Not 3: Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	Löner		Sociala kostnader		(Varav pensionskostnader)		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Anställda i Sverige	5 764	5 209	2 180	1 854	-382	-203	7 944	7 063
Utsända från Sverige	695	693	147	71	0	0	842	764
Lokalanställda i Afrika	2 907	2 364	183	117	0	0	3 090	2 481
Styrelse och generalsekreterare	672	727	249	273	-38	-44	921	1 000
Totalt	10 038	8 993	2 759	2 315	-420	-247	12 797	11 308

Personal anställd i Sverige	Kvinnor		Män		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Genomsnitt antal anställda	13,5	14,6	1,4	1,3	14,9	15,9
Andel i %	91	92	9	8	100	100
Genomsnitt antal heltidsanställda	13,2	13,2	1,4	1,0	14,6	14,2
Andel i %	91	93	9	7	100	100

Personal anställd i södra Afrika	Kvinnor		Män		Totalt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Genomsnitt antal heltidsanställda						
Angola	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mocambique	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Namibia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydafrika	5,8	5,8	1,0	0,4	6,8	6,2
Zimbabwe	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0	1,0
Totalt i södra Afrika	7,8	7,8	1,0	0,4	8,8	8,2
Andel i %	88,0	95,0	12,0	5,0	100,0	100,0

	Antal styrelse		Antal ledn.grupp	
	2018	2017	2018	2017
Representation styrelse och ledningsgrupp				
Styrelsen består av nio ordinarie ledamöter och fem suppleanter				
Kvinnor	11	9	6	5
Män	3	5	0	0
Totalt	14	14	6	5

Not 4 Leasing

Afrikagrupperna hyr kontorslokal dels i Stockholm, Göteborg och i Johannesburg i Sydafrika. Inget av avtalen har för Afrikagrupperna förpliktelse eller bindningstid över ett år. Inga övriga leasingavtal.

Under 2018 har 740 tkr kostnadsförts som leasingavgifter.

Leasingkostnader som förfaller inom ett år har i årets not, samt i jämförelsetal för föregående år, korri-
gerats till siffror baserade på underskivna avtal. Tidigare år har det felaktigt redovisats för kalenderår.
Framtida avtalade leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2018	2017
Inom 1 år	392	315
1-5 år	0	0
Senare än 5 år	0	0
Summa	392	315

Not 5: Övriga intäkter

	2018	2017
Inga övriga intäkter redovisas för 2018.	0	832

Not 6: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2018	2017
Nedskrivning aktier "The House of Fair Trade"	-10	-90
Summa	-10	-90

Not 7: Inventarier (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 029	1 209
Inköp	129	237
Försäljningar/utrangeringar	-155	-417
Utgående anskaffningsvärde	1 002	1 029
Ingående ack. avskrivningar	-749	-996
Försäljning/utrangering	155	417
Avskrivningar	-194	-169
Utgående ack. avskrivningar	-788	-749
Restvärde	214	280

Not 8: Långfristiga värdepapperinnehav	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	100	100
Förvärv	0	0
Försäljningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	100	100
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-90	0
Årets nedskrivning	-10	-90
Återföringar av nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-100	-90
Utgående redovisat värde	0	10

Specifikation av värdepapper, antal aktier	Redovisat värde	Marknadsvärde
The House of Fair Trade Sweden AB	0	ej noterat
<i>(Bolaget gick i konkurs den 13/7-2018.)</i>		

Not 9: Långfristiga fordringar	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	14	14
Tillkommande fordringar	0	0
Amorteringar, avgående fordringar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	14	14
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Årets nedskrivning	0	0
Återföringar av nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	14	14

Not 10: Övriga fordringar (tkr)	2018-12-31	2017-12-31
Lånefordran "The House of Fair Trade"	0	200
Övriga kortfristiga fordringar	35	57
Utgående balans	35	257

Not 11: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (tkr)	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna räntor	5	0
Förutbetald kostnad dataservice	46	59
Förutbetalda försäkringar	39	51
Förutbetalda resekostnader	38	0
Hyrer	154	151
Övriga förutbetalda kostnader	34	64
Utgående balans	316	325

Not 12: Kortfristiga placeringar

Aktiefonder (tkr)	Marknadsvärde per	
	2018-12-31	2017-12-31
<i>Anskaffningskostnader</i>		
Swedbank Banco Humanfonden - ingående anskaffningsvärde	2 131	2 006
Swedbank Banco Humanfonden - årets inköp	155	125
Summa Humanfonden	2 286	2 131
Summa aktiefonder	2 286	2 131
Reserverat enligt portföljmetoden	0	0
Utgående balans	2 286	2 131
Marknadsvärdet 2018.12.31 uppgår till 3 111 tkr.		

Not 13: Gåvomedel för egeninsats (tkr)	2018	2017
Ingående balans	5 749	5 745
Avsatt/disponerat under året	632	4
Utgående balans	6 381	5 749

Insamlat under året		
Insamling Sverige (Inklusive medlemsavgifter)	8 985	8 300
Insamling länderna	0	0
Totalt insamlat	8 985	8 300

Årets resultat av insamlingen

Sedan 2015 har medlemsavgifter räknats in i insamlingsintäkter och använda medel. Månadsgivare via autogiro betraktas från 2015 även som medlemmar.

Not 14: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (tkr)

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna arbetsgivaravgifter	195	154
Upplupen semesterlöneskuld	452	346
Upplupna revisionskostnader	203	200
Upplupna partnerkostnader Syd	266	0
Upplupen löneskatt	58	0
Övriga upplupna kostnader	60	65
Utgående balans	1 234	765

Not 15: Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Det fanns för 2018 respektive 2017 års räkenskapsår inga ställda säkerheter eller eventalförpliktelser.

Not 16: Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Det finns inga väsentliga händelser att rapportera efter räkenskapsårets slut.

Majs är den gröda det forskas mest på. Samtidigt sinar antalet sorter och mångfalden minskar kraftigt. Foto: Mitra Mäki

Afrikagrupperna
(Organisationsnummer 802007-2446)

Stockholm 2019-04-06

Nike Dahlskog
(Ordförande)

Beda Andersson

Erik Brattström

Erika Charpentier

Petra Lindberg

Monica Nordenwald

Agnes Nygren

Karin Sjöstedt

Johan Sävström

Vår revisionsberättelse har avgivits 2019-04-10
Ernst & Young AB

Tomas Mathiesen
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsmötet i Afrikagrupperna,
org.nr 802007-2446

Rapport om årsredovisningen Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Afrikagrupperna för år 2018. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 34-57 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av information om verksamheten s 1-33 i detta dokument men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att

den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning,

avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

• drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Afrikagrupperna för år 2018

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisions-sed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 10 april 2019

Ernst & Young AB

Tomas Mathiesen

Auktoriserad revisor

Afrikagrupperna

Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
www.afrikagrupperna.se

Plusgiro: 90 03 37-7
Bankgiro: 900 33 77
Swish: 900 33 77

Frågor om insamling:
insamling@afrikagrupperna.se
08-442 70 60

